Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

Халқ сўзи

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ГАЗЕТАСИ

11 июль, жума, 1997 йил
Сотувда эркин нархда. № 145 (1662)

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

АЙЛАНМА МАБЛАҒЛАРНИНГ САҚЛАНИШИ ВА ЎЗ ВАҚТИДА ТЎЛДИРИЛИШИ УЧУН ЖАВОБГАРЛИКНИ ОШИРИШ ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Солиқ ва молия органлари томонидан ўтказилаётган текширишлар шуни кўрсатмоқдаки, республиканинг баъзи вазирликлари, идоралари, корхоналарида молиявий аҳвол қониқарсизлигича қолаяпти, ўз айланма маблағларини сақлашга масъулиятсизларча муносабатда бўлиш, талайгина маблағларни дебиторлик қарзига жалб этиш, тайёр маҳсулотнинг нормативдан ортиқча қолдиқларида ишлатмай қўйиш фактлари мавжуд.

Ўз айланма маблағларини сақлаш ва тўлдиришга масъулиятсизларча муносабат хўжалик юритувчи субъектлар ўртасида кооперация асосидаги алоқаларнинг бузилишига, тўланмаган қарзларнинг кўпайишига, бюджет тўловлари бўйича мажбуриятларнинг бажарилмаслигига олиб келмоқда ва умуман, ижтимоий кескинликни келтириб чиқариши мумкин.

Айланма маблағларнинг сақланишини ва ўз вақтида тўлдирилишини таъминлаш учун вазирликлар, идоралар, корпорациялар, концернлар, уюшмалар, корхоналар ва ташкилотлар раҳбарларининг жавобгарлигини ошириш, шунингдек, тўлов интизомини мустаҳкамлаш мақсадида:

1. Белгилаб қўйилсинки, айланма маблағларнинг сақланиши, мақсадли фойдаланилиши ва ўз вақтида тўлдирилиши учун вазирликлар, идоралар, концернлар, корпорациялар, уюшмалар, холдинг компаниялари ҳамда бошқа корхоналарнинг ихтиёрий бирлашмаларида -- раҳбар ва унинг иқтисодий масалалар бўйича ўринбосари, хўжалик юритувчи субъектлар даражасида эса -- корхона (ташкилот) директори, унинг иқтисодий масалалар бўйича ўринбосари ва бош бухгалтери шахсан жавобгар бўладилар.

2. Назорат қилувчи органлар, мулкчилик шаклларидан қатъи назар, корхона ва ташкилотларда айланма маблағлардан мақсадли фойдаланилмаганлиги ва тугатиб йўқ қилинганлиги фактларини аниқлаган ҳолларда шуларга оид ҳужжатлар уларнинг банкротлиги ва 1-бандда кўрсатилган шахсларни амалдаги қонунларда ўрнатилган тартибда жавобгарликка тортиш бўйича ишларни қўзғатиш тўғрисидаги масалани кўриб чиқиш учун тегишли органларга киритилиши белгилаб қўйилсин.

3. Истиқболсиз ва тўловга қурбсиз корхоналар ҳамда ташкилотларни аниқлаш, улар бўйича зарур чораларни кўриш борасида Ўзбекистон Республикаси Давлат мулки қўмитаси ҳузуридаги Корхоналарнинг иқтисодий ночорлиги ишлари бўйича қўмитанинг иши етарли эмаслиги қайд этиб ўтилсин.

4. Республика халқ хўжалигида ҳисоб-китобларни такомиллаштириш бўйича ҳамда корхоналар банкротлиги ва санациялаш масалалари бўйича ҳукумат комиссиялари (Ў. Т. Султонов) Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитаси ва Прокуратураси билан бирга бир ой муддатда:

тармоқлар ва ҳудудлар бўйича дебиторлик-кредиторлик қарзлари ҳосил бўлиш сабабларини пухта таҳлил этиб, ўз ваколати доирасида ҳисоб-китоб ва тўлов интизомини мустаҳкамлаш ҳамда айбдор шахсларни жавобгарликка тортиш бўйича тегишли қарорлар қабул қилсин;

ҳисоб-китоблар ҳолатини нормаллаштириш борасидаги чора-тадбирлар тўғрисида Вазирлар Маҳкамасига таклифлар киритиб, бунда қарздорликнинг кўпайиши - айланма маблағларни тугатиб йўқ қилиш, улардан мақсадли фойдаланмаслик, тайёр маҳсулотнинг нормативдан ортиқча заҳираларига ва тугалланмаган қурилишга актив айланма маблағни жалб этиш сабабларини бартараф қилишга алоҳида эътиборни қаратсин;

банкротлик билан боғлиқ масалаларни кўриб чиқиш ва улар юзасидан қарорлар қабул қилишни тезлаштириш юзасидан қўшимча чора-тадбирлар ишлаб чиқсин. Иқтисодий ночор корхоналар ва банкрот корхоналар бўйича ишларнинг аҳволи матбуот ва телевидение орқали кенг ёритилсин.

5. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ва Марказий банки вазирликлар, идоралар, концернлар, корпорациялар, уюшмалар, холдинг компаниялари ва алоҳида корхоналар билан бирга 1997 йилнинг 1 ярми якунлари бўйича республика иқтисодиёти тармоқларида айланма маблағларнинг ҳолатини кўриб чиқсинлар, айланма маблағларнинг сақланиши ва мақсадли фойдаланилиши устидан, уларни тўлдириш манбалари устидан қаттиқ назоратни таъминлаш чора-тадбирлари дастурини ишлаб чиқиб, тақдим этсинлар.

6. Вазирликлар, идоралар, концернлар, корпорациялар, уюшмалар, холдинг компаниялари ва алоҳида корхоналар бир ой муддатда айланма маблағларнинг сақланиши ва ўз вақтида тўлдирилиши устидан қаттиқ назорат ўрнатиш борасидаги чора-тадбирлар мажмуини ишлаб чиқиб, тасдиқласинлар, бунинг учун ўзларининг реал манбаларини аниқлаб олсинлар.

7. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси бир ой муддатда хўжалик-молия фаолияти билан боғлиқ амалдаги норматив ҳужжатларга белгиланган тартибда ўзгартиришлар киритиб, уларда айланма маблағларнинг сақланиши ва ўз вақтида тўлдирилиши учун хўжалик юритувчи субъектларнинг жавобгарлигини ошириш чораларини, ҳатто жиноий жавобгарлик чораларини кўзда тутсин. Амалдаги қонун ҳужжатларига ўзгартиш ва қўшимчалар талаб этилган ҳолларда ўз таклифларини Олий Мажлисга киритсин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти

И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
1997 йил 9 июль.

● ЁҚИЛҒИ-ЭНЕРГЕТИКА РЕСУРСЛАРИ

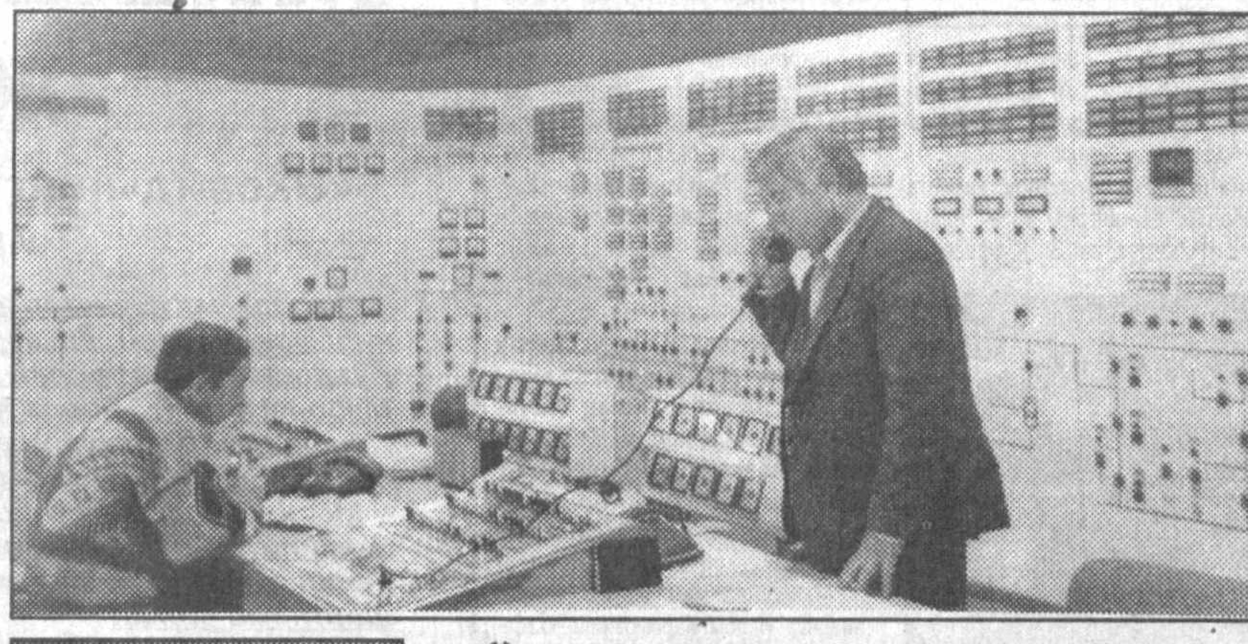

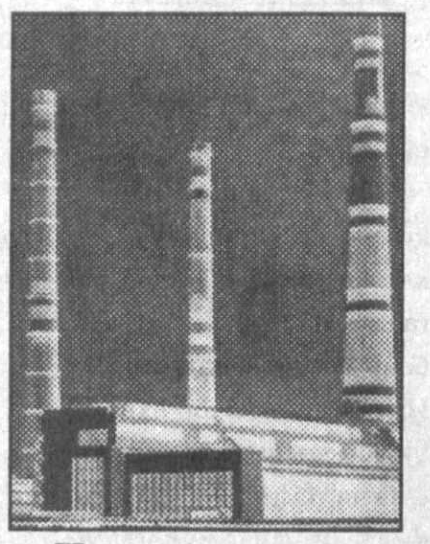

ЎЗБЕКИСТОН «ПАҲЛАВОНИ»

ёки Сирдарё ГРЭСи ҳақида уч оғиз сўз

Бугунги кунда Сирдарё ГРЭСи юзлаб катта-кичик саноат корхоналарини, завод ва фабрикаларни электр қуввати билан таъминлаб турибди. Юртимизда ишлаб чиқарилаётган гугуртдан тортиб, мусаффо осмонимизнинг темир лочинлари -- самолётларгача, оддий пайпоқдан тортиб, Асакадаги гўзал ва бежирим ўзбек автомобилларигача, оддий трамвайлардан тортиб, қудратли электропоездларгача бўлган техникалар мана шу нур манбаидан ҳаракатга келмоқда.

Кўзингизни бир лаҳза чирт юминг: қоронғуликдан даминигиз қайтиб кетади. Мазкур улкан иссиқлик манбаи орқали Ўзбекистонимиздаги миллион-миллионлаб хонадонлар тунлари ҳам чароғон бўлиб турибди. Ана шу чароғонлик туфайли «Малика» тикувчилик фабрикасининг қизлари палак тўқийди, Қарши чўлидаги чўпон даштдаги ўтовида «ойнаи жаҳон» томоша қилади. Қолаверса, унинг нуридан нафақат юртимиз одамлари, балки тожик, қозоқ ва қирғиз биродарларимиз ҳам бирдай баҳраманд бўлмоқда.

-- Ширин шаҳри ва Сирдарё ГРЭСи бир кунда -- 1970 йилнинг 22 апрель куни «таваллуд» топган, -- дейди Ширин шаҳри ҳокими, Ўзбекистон Олий Мажлиси депутати Исроил Эрбеков. -- Шу боис шаҳар ва нурхонани ака-ука десак, асло хато бўлмайди. Шаҳримизда истиқомат қилаётган 50 миллат ва элатга яқин ўн минг нафар аҳоли тенг ярмининг ҳаёти нурхона билан чамбарчас боғлиқ. Бу ерда фаолият кўрсатаётган Ўзбекистонда ягона энергетика техникуми эса нурхона учун кадрлар тайёрлаб бермоқда.

А. ХОНИМҚУЛОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

СУРАТЛАРДА: ГРЭСнинг марказий бошқарув пульти; корхонанинг умумий кўриниши; энергетика техникумида ўқув машғулотлари бормоқда.

Қ. АБДУҚУНДУЗОВ
олган суратлар.

БАНГЛАДЕШЛИК МЕҲМОНЛАР ТАШРИФИ

Бангладеш Халқ Республикаси Ташқи ишлар Давлат вазири Абдуҳасан Кайзер бошчилигидаги ушбу мамлакат делегацияси аъзолари 9 июль куни Ўзбекистон Республикаси Давлат мулкини бошқариш ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш давлат қўмитасига ташриф буюрди.

Учрашувда Бош вазир ўринбосари, мазкур қўмита раиси Виктор Чжен меҳмонларни мамлакатимизда олиб борилаётган иқтисодий ислоҳотларнинг устувор йўналишлари, иқтисодиётта чет эл сармоясини жалб этиш борасидаги ишлар ва хорижий сармоядорлар учун яратилган шарт-шароит билан таништирди.

Шу куни бангладешлик меҳмонлар Бош вазир ўринбосари Мираброр Усмонов билан ҳам учрашди.

Суҳбат чоғида икки мамлакат ўртасидаги савдо-иқтисодий алоқаларни кенгайтириш билан боғлиқ масалалар хусусида фикр алмашилди.

Учрашувларда Бангладеш Халқ Республикасининг Ўзбекистондаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси Сайид Хожа Шаржил Ҳасан ҳозир бўлди.

(ЎзА).

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ҚАРОРИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ АДЛИЯ ВАЗИРЛИГИ ТИЗИМИДА ФУҚАРОЛАРНИНГ ҚОНУНЧИЛИКНИНГ БУЗИЛИШИ ЮЗАСИДАН ШИКОЯТ ВА АРИЗАЛАРИНИ КЎРИБ ЧИҚИШ БОШҚАРМАСИНИ ТУЗИШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Ҳуқуқий тарбияни яхшилаш, аҳолининг ҳуқуқий маданияти даражасини юксалтириш, ҳуқуқшунос кадрларни тайёрлаш тизимини такомиллаштириш, жамоатчилик фикрини ўрганиш ишини яхшилаш ҳақида»ги 1997 йил 25 июндаги Фармонига биноан, инсон ҳуқуқлари кафолатларини янада кенгайтириш, қонунийликни мустаҳкамлаш, ижтимоий адолатни қарор топтириш, фуқаролар ҳуқуқларининг поймол қилиниши ҳолларининг олдини олишни таъминлашда адлия ва суд органлари ходимларининг масъулиятини ошириш, уларнинг фуқароларнинг қонуний талаб ва эҳтиёжларига эътиборини кучайтириш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси қарор қилади:

1. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги марказий аппарати таркибида, Қорақалпоғистон Республикаси Адлия вазирлиги, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳокимликлари адлия бошқармалари таркибида Фуқароларнинг қонунчиликнинг бузилиши юзасидан шикоят ва аризаларини кўриб чиқиш бошқармаси ва гуруҳлари ташкил этилсин.

Адлия вазирлиги 10 кун муддат ичида ушбу бошқарманинг Низомини ишлаб чиқиб, тасдиқласин.

2. Шикоят ва аризаларни кўриб чиқиш бошқарма ва гуруҳларининг вазифалари қуйидагича белгилансин:

-- фуқароларнинг қонуний ҳақ-ҳуқуқлари поймол қилинишига йўл қўймаслик, бу хусусдаги ариза ва шикоятларни диққат-эътибор билан ҳар томонлама холисона кўриб чиқиш;

-- ариза ва шикоятларни Ўзбекистон Республикаси «Фуқароларнинг мурожаатлари тўғрисида»ги Қонунига тўла риоя қилган ҳолда кўриб чиқишни таъминлаш, бу масалада сансалорлик, расмиятчиликка ва тўрачиликка йўл қўймаслик, кўрилган шикоятлар юзасидан қабул қилинган қарорлар ҳақида фуқароларга ёзма ёки оғзаки тарзда маълум қилиш, ўринли бўлмаган масалалар юзасидан тушунтириш ишларини амалга ошириш;

-- қонунчиликнинг бузилиши ҳолатлари юзасидан тушган шикоятларни жойларда мутасадди ташкилотлар ва мутахассислар билан биргаликда текшириб адолатли қарор қабул қилиш, жисмоний ва юридик шахсларнинг бузилган ҳуқуқларини тиклаш чораларини кўриш, қонунчиликнинг бузилиши ҳолларини келтириб чиқариш сабаб ва шароитларини аниқлаш ҳамда уларни бартараф қилиш;

-- адлия тизимидаги идораларнинг шикоят ва аризаларни кўриб чиқиш билан боғлиқ фаолиятини ўрганиш ва бу борадаги ишларни умумлаштириш, шу йўналишдаги ишларни янада такомиллаштиришга қаратилган таклифлар ишлаб чиқиш.

3. Адлия вазирлиги, унинг жойлардаги бошқармалари фуқароларнинг қонунчиликнинг бузилиш ҳолатларига тегишли мурожаатларини кўриб чиқиш натижаларини ҳайъатда муҳокамага киритиб асосли қарорлар қабул қилиши, белгиланган вазифаларнинг ижроси устидан назорат ўрнатиши, шунингдек, фуқароларни шикоят қилганлик учун таъқиб қилишга йўл қўймаслик, бу масалаларда раҳбар ходимларнинг масъулиятини ошириши муҳим эканлиги таъкидлансин.

4. Республика ташкилотлари, Қорақалпоғистон Республикаси, ҳокимликлар мутасадди идоралари қонунчиликнинг бузилиш ҳолатлари юзасидан кўрилган чора-тадбирлар жойларда соғлом маънавий-руҳий вазият ҳосил қилишини, қонунларимизга ҳурматли муносабатда бўлишни таъминласинлар.

5. Адлия вазирлиги, унинг бошқармаси ва жойлардаги гуруҳлари фуқароларнинг қонунчиликнинг бузилиши юзасидан шикоят ва аризаларини кўриб чиқиш билан боғлиқ фаолияти тўғрисида аҳоли турли табақаларини муттасил равишда хабардор қилиб турсинлар, бу борада оммавий ахборот воситалари имкониятларидан самарали фойдаланишга алоҳида эътибор берсинлар.

Ўзбекистон Телерадиокомпаниясига ҳамда бошқа оммавий ахборот воситаларига фуқароларнинг қонунчиликнинг бузилиш ҳолатлари бўйича мурожаатларининг кўриб чиқилиши масаласини кенг ёритиш тавсия этилсин.

6. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги фаолиятини такомиллаштириш масалалари тўғрисида» 1992 йил 12 ноябрдаги 523-сон қарорига тегишли ўзгартишлар киритилсин.

7. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги тизимида ташкил этилаётган бошқармани таъминлаш учун зарур маблағлар ажратсин.

8. Ушбу қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат маслаҳатчиси Б.Ғуломов зиммасига юклатилсин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси

И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
1997 йил 10 июль.

БУГУННИНГ ГАПИ

Мамлакатимиз иқтисодиётида ишлаб чиқаришнинг давлат сектори, йирик қўшма корхоналар, ҳиссадорлик жамиятлари билан бир қаторда кичик ва хусусий корхоналарнинг салмоғи ҳам кундан-кун ортиб бораяпти. Бу ўринда рақамларни келтириб ўтириш шарт эмас. Республикамизнинг энг чекка қишлоғига борсангиз ҳам, албатта, уч-тўрт нафар тадбиркорни учратасиз.

ЛОЙИҲА БОР, МАБЛАҒ БОР

Унда иш бошлашга нима тўсқинлик қилаяпти?

Шундай бўлиши табиий. Чунки ҳукуматимиз мустақилликка эришилган дастлабки кунларданоқ нодавлат мулк шаклини вужудга келтиришга алоҳида эътибор қаратиб келмоқда. Шу йўналиш бўйича бир неча қонунлар қабул қилинди. Президент фармонлари, ҳукумат қарорлари чиқарилди. Айниқса, 1997 йил мулкдорлар синфи учун алоҳида аҳамиятта эга. Давлатимиз раҳбарининг саъй-ҳаракатлари туфайли жаҳоннинг қатор йирик банклари Ўзбекистон тадбиркорларини қўллаб-қувватлаш мақсадида 500 миллион АҚШ доллари миқдорида маблағ ажратилди. Жойлардаги тадбиркорларга бизнес-лойиҳаларни тайёрлаш, тақдим этиш ва имтиёзли валюта кредитлари олишга кўмаклашиш учун бир неча ташкилот ва идоралар жалб этилди. Бевосита шу иш билан шуғулланувчи янги хизмат турлари юзага келтирилди.

Бундай кенг миқёсли тадбирлар ўзининг дастлабки самарасини бера бошлади. Бироқ бу муҳим иш анча суст кечаяпти. Нега?

Яқинда Вазирлар Маҳкамасида кичик ва хусусий тадбиркорликни рағбатлантириш бўйича республика мувофиқлаштирувчи кенгашининг Бош вазир Ў. Султонов раислигида бўлиб ўтган мажлисида ана шу саволга жавоб изланди. Тегишли вазирлик ва идоралар, банклар, бозор инфратузилмаси раҳбарлари, халқаро ташкилотлар ва оммавий ахборот воситалари вакиллари иштирок этган ушбу йиғилишда кенгашнинг ҳудудий комиссиялари раислари -- Тошкент шаҳар ҳокими К. Тўлаганов, Сирдарё вилояти ҳокими Ў. Исмоилов, Тошкент вилояти ҳокими Э. Рўзиев, Андижон вилояти ҳокими Қ. Обидовларнинг ахборотлари тингланди.

Таъкидлаш жоизки, ушбу кенгаш маслаҳат органи ҳисобланиб, асосан, тавсиялар беришга ваколатли эканлигига қарамай, унда муҳокама этилган масалалар тадбиркорлик фаолиятини йўналтиришда жуда катта ўрин тутади. Шу боис мажлисда юқоридаги савол жуда қатъий қўйилди ва унга амалий жавоб топишга эътибор қаратилди.

Йиғин қатнашчиларининг, вилоятлар раҳбарларининг таъкидлашларига қараганда, мавжуд лойиҳаларни тавсия этишдан бошлаб, экспертизадан ўтказишгача бўлган жараён жуда чўзилиб кетаяпти. Марказдаги тегишли ташкилотлар жойлардаги бўлинмаларининг ваколати етарли эмас. Тайёр лойиҳа, етарлича шарт-шароити бўлган тадбиркор оддий масалага ечим топиш учун ҳам Тошкентта қатнашга мажбур бўлаётир.

Маълумки, чет эл сармояси республикага осонликча келгани йўқ. У жиддий лойиҳалар учун сарфланиши зарур. Аммо «вақт-пул» деган гап ҳам борки, банкда миллионлаб валюта бекор турганидан наф йўқ. Бунинг устига, шошилинч ҳаракат қилинмаса, баъзи лойиҳалар ўз аҳамиятини йўқотиб қўйиши ҳам эҳтимолдан холи эмас. Шу боис йиғилишда Тошкент шаҳар ҳокими К. Тўлаганов тўғри таъкидлаганидек, дастлабки лойиҳаларни ҳаётта татбиқ этишга бевосита тегишли идоралар, республика Миллий банки бош-қош бўлсалар, айни муддао бўларди.

Шунингдек, вилоятларда тадбиркорлик фаолиятини жонлантириш учун пойтахтдаги каби имконият йўқ. Энг яхши лойиҳалар, уларнинг нечоғли яшовчанлиги ва ишлаб чиқариладиган маҳсулотининг рақобатбардошлиги хусусида ахборотлар етишмайди. Бундай маълумотлар нафақат туман ва шаҳарлар, балки вилоят марказларидаги тегишли идораларда ҳам жуда оз. Мажлисда адолатли танқид қилинганидек, республика Товар ишлаб чиқарувчилар ва тадбиркорлар палатасининг вилоят, туман бўлимлари ахборот-маслаҳат пунктлари фаолияти ниҳоятда қониқарсиз аҳволда. Улар «Бизнес-фонд», республика бизнес-инкубатори, «Ўзинвестлойиҳа» ҳамда «Ўзбекинвест» компаниялари билан ҳамкорликда иш олиб бориб, ўз фаолиятларини кескин жонлантиришлари лозим. «Чет эл сармоялари билан қандай ишлаш керак?» мавзуида доимий курслар ташкил этилиб, атрофлича тушунча берилмаса, тадбиркор керак-нокерак идоралар эшигини излаб юраверади.

Бир сўз билан айтганда, бу борада муаммолар анчамунча. Кенгаш мажлиси бу муаммоларни тезкор ҳал этишга йўналтирилган қатор тавсиялар ишлаб чиқди. Энди гап уларни амалга оширишда.

Темур АБДУРАҲМОНОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

● *«ҒАЛЛА-97»*

ЧИРОҚЧИНИНГ КАТТА ХИРМОНИ

Чироқчи тумани деҳқонлари Қашқадарё вилоятида биринчилардан бўлиб ғалла топшириш давлат буюртмасини бажардилар. Қабул пунктларига қарийб 50 минг тонна дон етказиб берилди. «Чияли» жамоа хўжалиги ғаллакорлари ўн тўққиз минг гектар лалми ернинг ҳар гектаридан 12, суғориладиган майдондан эса 35 центнердан ҳосил олиб, бу ютуққа муносиб ҳисса қўшдилар.

Ҳосилдан бўшаган ерлар пешма-пеш шудгорланиб, такрорий экинлар экилмоқда.

П. ГАДОЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

● ЭЪТИРОФ

Таҳсин Салоҳ ал-ХАЙЁТ:

«ЮРТИНГИЗГА ЭҲТИРОМИМ БАЛАНД»

Ўзбекистон ижтимоий ва иқтисодий ҳаётидаги ўзгаришларнинг араб давлатлари ва кўплаб Ғарб мамлакатларида катта муваффақият билан ёритилишида, Самарқанд, Бухоро, Хева каби қадимий шаҳарларимизнинг шуҳратини ва у ерлардаги ноёб ёдгорликлар таъриф ва тавсифини бутун оламга ёйишда ливанлик ношир Таҳсин Салоҳ ал-Хайётнинг катта хизмати бор. Жаноб ал-Хайёт бир неча кун давомида мамлакатимизда меҳмон бўлиб турди ва ниҳоятда тиғиз кундалик режаларни тузиб қўйган бўлишига қарамасдан, биз билан суҳбат қилишга ҳам вақт топа олди.

-- Жаноб ал-Хайёт, аввало, ўзбек ўқувчилари учун ўзингиз, ноширлик фаолиятингиз ҳақида қисқача сўзлаб берсангиз.

-- Қисқа қилиб айтганда, араб дунёси ва бутун жаҳон миқёсида турли мавзуларда китоб чоп этиш билан шуғулланаман. Бу китобларнинг аксарияти турли халқларнинг маданий ва илмий мероси, маънавий қадриятлари ҳақидадир. Шунингдек, тасарруфимдаги нашр муассасаларида оммавий, тижорий ҳамда муайян соҳалар бўйича ихтисослашган китоб ва журналлар, луғатлар ҳам чоп этилади.

Ноширлик фаолиятим маданияти ва анъаналари кўп жиҳатдан уйғун бўлган халқларни янада яқинлаштириш, уларнинг бир-бирлари ҳақидаги билимларини оширишга кўмаклашишга қаратилган. Мен чоп этаётган китобларни бирлаштириб турувчи хусусиятлардан бири ҳам мазкур нашрларнинг халқлар ва мамлакатлараро маданий алоқаларни кенгайтиришга хизмат қилишидир.

-- Ўзбекистон ҳақида ҳам китоблар чоп этган экансиз. Сизни бунга ундаган омиллар, мамлакатимиз ва халқимизга бу қадар қизиқишингиз сабаблари нималардан иборат?

-- Мамлакатингиз мустақилликка эришган дастлабки йиллардаёқ Ўзбекистонни зиёрат этган эдим. Ушбу сафар асносида ўзбек халқининг фазилатлари билан танишиб, унинг ўз маънавий қадриятларига бўлган эҳтиромига гувоҳ бўлибгина қолмай, юртингизда халқларимиз тарихи, маданиятининг муштараклигига оид кўплаб мисоллар кўрдим. Ота-боболаримизнинг Ўзбекистон орқали Шарқий Осиё ва Узоқ Шарқ мамлакатлари билан алоқа ўрнатганига доир маълумотлардан воқиф бўлдим. Бошқача айтганда, бу ерда аждодларимизнинг «из»ларини топдим. Араб халқларининг Шарқдаги ўлкалар билан алоқа қилишда мана шу заминнинг нечоғли катта аҳамиятга эга бўлганини англадим.

Ўзбекистоннинг илм-маърифат ва маданият ўчоғи эканидан бохабар бўлган эсам-да, ўша зиёратим чоғида Ўзбекистон тупроғида бизга таниш бўлмаган кўплаб олиму уламолар яшаб ўтганини билдим. Юртингиз ва халқингизга эҳтиромим янада ортди. Ўзбекистон араб тилида ижод қилган кўплаб буюк алломаларнинг ватанидир. Юртингизда араб олимларининг илмий меросида ўз аксини топган маълумотлар ҳам жуда кўп.

Илк зиёратим чоғида тариху маданиятимиз туташ бўла туриб, Ўзбекистоннинг маданий ёдгорликлари ва ўзбек халқининг бой маънавий қадриятлари араб дунёсига яхши таниш эмаслигидан афсусландим. Ватанимга қайтгач, халқларимиз ўртасидаги алоқалар тарихи, умуман, Марказий Осиё ва Узоқ Шарқ ҳамда араблар ҳақида уларнинг ўзига номаълум бўлған маълумотларни кенг ёйишга шошилдим.

-- Ўзбекистон ҳақида чоп этилган китоблар араб ўқувчилари томонидан қандай қабул қилинди?

-- Юртингизга илк бор келганимда мени икки нарса ҳайратга солган эди. Буларнинг биринчиси — ўзбекистонликларнинг араб дунёсини ўрганишга қизиқиши бўлса, иккинчиси — бу ерда араблар учун қизиқарли бўлган маълумотларнинг кўплиги эди. Шу боис ҳам, Ўзбекистон ҳақида чоп этилган китоблар омма орасида, олим ва мутахассисларда, ҳатто давлат арбобларида катта эътибор қозонди. Чунки, араб халқлари Имом Бухорий, ар-Розий, Абу Райҳон Беруний, Ибн Сино каби буюк инсонларни танийди ва уларнинг ҳаёти, ватани ҳақида кўпроқ маълумотга эга бўлишни истайди. Бу маълумотлар араб халқлари маданияти ва илму фанини ривожлантиришда муҳим аҳамиятга эгадир. Катта қизиқиш билан қарши олинган китобларнинг энг аҳамиятлиси Ўзбекистон Президенти Ислом Каримовнинг «Ўзбекистон иқтисодийислоҳотларни чуқурлаштириш йўлида» номли асари бўлди. Мен бу китобни араб тилида чоп этиш шарафига муяссар бўлганимдан фахрланаман. Бу китоб келтирган энг катта самара шу бўлдики, араб дунёсида Ўзбекистонга қизиқиш ниҳоятда кучайди.

Ўзбекистонга келишимдан мақсад, айрим сабабларга кўра, бизга яхши таниш бўлмаган ушбу қадимий ўлка ҳақидаги билимларимиз қамровини кенгайтиришдан иборатдир. Ҳозиргача, Ўзбекистон ҳақида инглиз, француз, испан ва араб тилларида тарихий мавзудаги китоблар чоп этдик. Улар орасида қадимий Самарқанд, Хева ва Бухоро ҳақида жуда бой маълумотларни ҳамда меъморий ёдгорликлар ва тарихий суратларни ўзида мужассам этган учта йирик китоб алоҳида диққатга сазовордир. Шунингдек, ўзбек олимлари Б. Аҳмедов ва З. Мунавваров томонидан ёзилган «Ўзбекистон: қадимги замонлардан бугунгача» китобининг араб тилида чоп этилиши ҳам янги Ўзбекистонни дунёга танитиш, ўзбек халқининг ҳақиқий сиймоси ҳақида тўғри тасаввурнинг шаклланишига хизмат қиладиган хайрли амаллардан бўлди. Бу китобларнинг барчаси нафақат араб дунёсида, балки бутун жаҳонда, хусусан, Ғарб мамлакатларида анча оммалашган ва катта қизиқиш билан мутолаа қилинмоқда.

Араб тилида Ўзбекистон ҳақидаги китоблар чоп этилиши араб дунёси матбуотида қизиқарли мақолалар пайдо бўлишига сабаб бўлди. Айрим газета ва журналлар таҳририяти раҳбарлари бизга мурожаат қилиб, Ўзбекистонга ўз мухбирларини юбориш ва мустақил равишда репортажлар тайёрлашда ёрдам сўради.

-- Хусусий телевидение каналини ҳам бошқарар экансиз?

-- Ҳа, «Нью Ти-Ви» деб номланган телеканалимиз ҳақида тўхталиб ўтмасам бўлмайди. «Нью Ти-Ви» ҳам биз чоп этаётган китоблар каби турли мавзуларни ёритиш билан шуғулланади ва сунъий йўлдош орқали араб давлатлари ва минтақа ташқарисидаги халқаро телеканаллар билан ҳамкорлик қилади.

Ўзбекистон мустақиллигининг беш йиллиги муносабати билан ўтган тантаналарда махсус телегуруҳимиз қатнашди. Бу гуруҳ Ўзбекистон тарихи, маданияти, иқтисоди ва умуман, юртингизда ўтказилаётган ислоҳотлар ҳамда байрам тантаналари ҳақида бешта кўрсатув тайёрлади. Бу кўрсатувлар экран қаршисида энг кўп томошабин йиғиладиган пайтларда араб мамлакатларида намойиш қилинди.

-- Араб давлатларидан ташқари чет элдаги фаолиятингиз ҳақида ҳам сўзлаб берсангиз?

-- Бирлашган Араб Амирликлари, Баҳрайн, Қатар, Қувайт каби араб мамлакатлари билан бир қаторда, Франция, Буюк Британия ва АҚШ каби давлатлардаги нашр муассасалари соҳибиман. Бу муассасаларда маданият, маърифат ва бошқа соҳаларга тааллуқли китоблар нашр қиламиз. Улар орасида Ғарб ўқувчиси учун ҳар хил қўлланмалар, кишиларнинг диққат-эътиборини тортадиган турли маълумотларни ўзида жам қилган нашрлар ҳам бор. Айтиш керакки, Ғарб ўқувчисининг қизиқиши билан араб ўқувчисининг қизиқиши анча фарқланади. Шу боис, мамлакатингиз ҳақидаги китобларни ғарб тилларида нашрга тайёрлаш пайтида ана шу омил ҳам эътиборга олинади.

— Ўзбекистон билан боғлиқ ноширлик фаолиятингиз юқоридаги нашрлар билан чекланиб қолмаса керак. Келгусида мамлакатимиз билан боғлиқ яна қандай китобларни чоп этишни режалаштиряпсиз?

-- Яқинда мамлакатингиз Президенти Ислом Каримовнинг «Ўзбекистон XXI аср бўсағасида: хавфсизликка таҳдид, барқарорлик шартлари ва тараққиёт кафолатлари» номли янги китоби француз тилида чоп этилди. Францияда бу асарнинг расмий тақдимот маросими ҳам бўлиб ўтди. Мен ҳозирнинг ўзиданоқ халқаро миқёсда катта қизиқиш уйғотган бу асарнинг бир нусхасини олишга муяссар бўлдим. Бу китобни нафақат Ўзбекистонда, балки, бутун Марказий Осиё минтақасида кечаётган жараёнларнинг теранроқ идрок этилишига хизмат қиладиган ишончли манба, дейиш мумкин.

Ўзбекистон Президентининг янги китобини араб тилида нашр қилишни кўнглимга тугиб қўйдим.

Шунингдек, ўзбек олимлари билан ҳамкорликда Хева ва Бухоронинг 2500 йиллик тўйларига бағишлаб, китоблар чоп этишни истар эдим. 1998 йили Имом Бухорийнинг ҳижрий тақвим бўйича 1225 йиллик юбилейи муносабати билан, бу буюк аллома ҳақида ҳам китоб тайёрлаш ниятим бор. Қолаверса, Ўзбекистоннинг бошқа давлатлар билан алоқалари ҳақида катта туркум яратишни ўйлаб юрибман. Бу хусусда ўзбекистонлик олимлар билан маслаҳатлашиб ҳам олдик.

Беш йил аввал Ўзбекистон Фанлар Академиясининг Абу Райҳон Беруний номидаги Шарқшунослик институтига борганимда, у ерда 40 мингдан ортиқ нодир қўлёзма борлигидан огоҳ бўлгандим. Улар араб халқларига таништирилиши лозим. Бу жуда оғир ва машаққатли иш. Чунки, катта сарф-харажат талаб қилиб, моддий фойда келтирмайдиган, лекин ўта масъулиятли ва хайрли иш-дир.

Умуман, режаларнинг барчаси Ўзбекистон билан араб мамлакатлари ўртасидаги муносабатларни мустаҳкамлаш ҳамда улар ўртасидаги маданий ва илмий алоқаларни кенгайтиришга қаратилган.

Анвар БОБОЕВ суҳбатлашди.

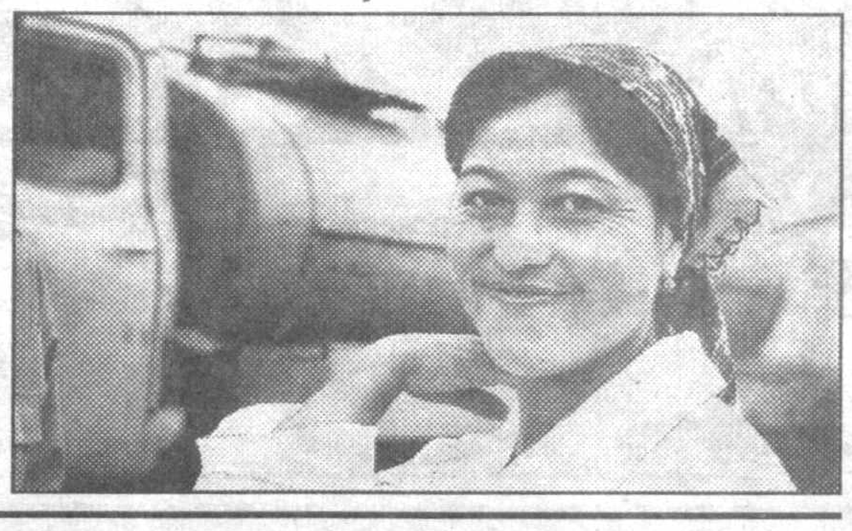

Истиқлол шарофати билан чорвачилик фермалари хусусийлаштирила бошланганида уста чорвадор, олий маълумотли зоотехник Мансуржон Қўчқоров Боғдод туманидаги Эркинжон Усмонхўжаев номли жамоа хўжалиги сут-товар фермасини «Ким ошди» савдосида сотиб олганди. Ўтган давр мобайнида мулкка эгалик ўзгаргач, мазкур хусусий фермада кўрсаткичлар ошди, маҳсулдорлик кўпайди.

Фермадаги ўзаро мусобақада Хурнисо Мамажонова (суратда) ғолибликни қўлдан бермай келаётир.

Т. ҲАМРОҚУЛОВ олган сурат.

● ИСЛОҲОТ ОДИМЛАРИ

ОЛТМИШ ТЎРТИНЧИСИ -- ЖИЗЗАХДА

«Эксайд»нинг бу заводида аккумуляторлар ишлаб чиқарилади

Жиззах аккумулятор заводига шаҳар ҳокимининг ўринбосари, ёш мутахассис Парда Йўлдошев директорлик лавозимига тайинланди. Муболаға эмас, Парда Маҳкамович ишга келгандан бери бир кун ҳам кабинетда ўтиришга улгурмади. Қачон телефон қилсангиз, Тошкент ё Москвада, узоқ хорижда хизмат сафарида эканини эшитасиз. Яқинда Америкадан қайтиб келди. Албатта, қуруқ эмас, қўлида имзоланган шартнома билан.

Ундан ана шу сафар ҳақида гапириб беришни сўрадик.

-- Заводни аввалги ҳолига келтириш учун кўп ҳаракат қилдик, -- дея гапни сал узоқроқдан бошлади ҳамсуҳбатимиз. -- Иқтисодий ночор аҳволга тушиб қолган корхона ўн саккиз гектарлик умумий фойдали майдонни эгаллаcа-да, кўплаб цехлар ёпилиб қолганди. 1995 йилда уни очиқ турдаги ҳиссадорлик жамиятига айлантирдик. Акцияларнинг 92 фоизини сотувга чиқардик. Шу тариқа ишни йўлга қўя бошладик. Халқ истеъмол моллари ишлаб чиқарадиган кичик цехлар ишга туширилди. Эшик, дераза ромларига панжаралар, темир сўрилар, ҳокандоз, оташкурак, чиқинди ташлагичлар, хуллас, темир буюмлардан ясаладиган кундалик рўзғорбоп маҳсулотлар ишлаб чиқаришни ўзлаштирдик.

Чунки эндиликда ишқорли аккумуляторларга эҳтиёж қолмади. Ерда юрадиган рельссиз транспорт воситаларига эга бўлган катта-катта савдо базалари, пахта заводлари, фабрикалар ҳам буюртма бермай қўйишди. Пассажир вагонлари учун электр жиҳозлари, ички ёниш двигателларини ишлатишга мосланган никель-темир аккумуляторлари, кичик ҳажмли «радиоприёмник», маиший электр «батарейкалари», ёритувчи асбоблар ва бошқа радиоэлектрон қурилмаларни таъминлашга мўлжалланган герметик дискли, никель-кадмий-ишқорли аккумуляторларгача ҳам талаб камайганди.

Бироқ, аксинча, қўрғошинли аккумуляторларга эҳтиёж эса керагидан ортиб кетди.

Шуни ҳисобга олиб, тўрт хил ишқорли аккумуляторлар ишлаб чиқаришни давом эттирган ҳолда, заводда қўрғошинли аккумулятор цехини ишга туширдик. Барибир, бу ҳам қийин вазиятдан чиқиш имконини бермади. Ҳаётнинг ўзи завод негизида қўшма корхона очишни тақозо этди.

Уни узоқ Америкага етаклаган куч ҳам аслида шу эди. Парда Маҳкамович тадбиркорлар гуруҳи билан ўн кун мобайнида жаҳонга машҳур аккумулятор ишлаб чиқарадиган «Эксайд» корпорациясида бўлди. Унинг 28 та мамлакатда 63 та йирик заводи бор экан. Олтмиш тўртинчисини Жиззахда очиш учун икки томон амалий шартнома имзолади. Хорижлик мутахассислар Жиззахдаги бўлажак корхона учун тайёр иншоотларни келиб кўришди. Уларга шаҳардан узоқ саноат ҳудудидаги бу жой маъқул келди.

Қўшма корхонага «ЎзЭксайд», деб ном қўйилди. У уч босқичда қурилади. Дастлаб 500 мингта, уч-тўрт йил ўтиб, бир миллион дона аккумулятор ишлаб чиқариш қувватига эга бўлади. Учинчи босқичида ишлатиб бўлинган, «умрини ўтаган» аккумуляторларни майдалаб, эритиб қўрғошини ва профлин қобиғини ажратиб оладиган ва янги маҳсулот учун хомашё тайёрлайдиган «линия» ишга тушади. Унгача асосий маҳсулот йилига қуввати йигирма мингта қўрғошинли аккумулятор ишлаб чиқарадиган цехда тайёрланади. Яқинда «Эксайд» корпорациясига янги аккумулятор жўнатилди. Агар синовдан ўтса, «ЎзДЭУавто» автомобиль заводида тайёрланаётган «Дамас», «Тико», «Нексия» лар учун аккумуляторлар ишлаб чиқаришга киришилади.

Ҳ. НАБИРАЕВ, «Халқ сўзи» мухбири.

ДУНЁ ДАРАКЛАРИ

ХАВФСИЗЛИКНИ ТАЪМИНЛАШ МАҚСАДИДА

Канада ҳарбий самолётлари НАТОнинг Босния ва Герцеговинада ўтказилажак тадбирларида иштирок этади. Бу ҳақда мамлакат миллий мудофаа вазирлигининг расмий вакили хабар қилди.

Шу йилнинг августидан Канада ҳарбий кучларининг 8 та қирувчи самолёти мазкур минтақага йўл олади. Улар НАТОнинг қуруқликдаги тинчликни ўрнатувчи кучларининг хавфсизлигини таъминлашга хизмат қилади.

АЁЛНИНГ ЖАМИЯТДАГИ ЎРНИ

Шу кунларда Венада «Аёлларнинг демократия шароитидаги ўрни» мавзусида конференция ўтказилаётир. Унда Европа ва Шимолий Америка мамлакатлари делегациялари иштирок этмоқда. Конференцияда Ғарб билан Шарқ ўртасидаги алоқаларни мустаҳкамлаш йўллари ҳамда янги демократик давлатларда аёлларнинг жамиятдаги ролини ошириш стратегиясини ишлаб чиқиш масалалари муҳокама этилаётир.

ОҚ УЙ БАЁНОТИ

Оқ уй маъмурияти 18 июль куни АҚШ Президенти Билл Клинтон билан Грузия Президенти Эдуард Шеварднадзе ўртасида учрашув бўлажагини маълум қилди.

Баёнотда айтилишича, Оқ уйда ўтказилажак Президентлар учрашувида икки томонлама Америка-Грузия муносабатлари ва минтақавий масалалар муҳокама қилинади.

1 август куни эса АҚШ раҳбари Озарбайжон Президенти Ҳайдар Алиев билан Оқ уйда музокаралар ўтказади.

Унда икки тарафлама Америка-Озарбайжон муносабатлари, шунингдек, Каспий денгизи энергетик ресурсларини ўзлаштириш ва минтақавий масалалар юзасидан фикр алмашилади.

ТАКЛИФНОМА ЮБОРИЛДИ

Испания пойтахти Мадридда НАТОга аъзо мамлакатлар ҳукумат ва давлат бошлиқларининг навбатдаги йиғилиши ўтказилаётир. Ушбу йиғинда Шимолий Атлантика блоки олдида турган вазифалар, ташкилотга янги аъзолар қабул қилиш масалалари муҳокама этилаётир. Хусусан, «саммит» иштирокчилари Венгрия, Польша ва Чехия Республикаларига НАТОга қабул қилиш тўғрисидаги таклифнома йўлладилар.

Хорижий матбуот хабарлари асосида тайёрланди.

● *АВВАЛ ЎЗИНГГА БОҚ*

БАНКНИНГ «ХАТО»СИ

БУ 400 КИШИЛИК ТАШКИЛОТГА ҒОЯТ ҚИММАТГА ТУШДИ

«Банк ҳисоб-китоби ва тўлов тизими замонавий талабларга мутлақо жавоб бермайди. Тўрачилик, баъзида коррупция ҳоллари мавжуд, фоиз ставкаларининг юқорилиги сабабли, тижорат банкларидан қарз, айниқса, инвестиция кредитлари олиш ниҳоят даражада мушкул... Минг афсуски, банклар ҳали ҳам корхона ва тадбиркорликнинг ҳақиқий ҳамкори ва кўмакчиларига айлана олмадилар». Президентимизнинг куюнчаклик билан айтилган бу фикрларини ўқирканман, бир воқеа ёдимга тушди.

Қарши шаҳар озиқ-овқат савдоси жамоа корхонаси 1995 йил 19 октябрь куни банкрот, деб эълон қилинди. Бундан хабардор бўлган кишилар «Озиқ-овқат савдоси идораси ҳам шу аҳволга тушадими?» деб ёқа ушладилар. Гап шундаки, вилоят хўжалик суди бу корхона қарзи мол-мулки баҳосидан бир неча баробар ошиб, 19 миллион сўмга етганини қайд этди. Асосий кредитор -- Қарши саноат-қурилиш банки қарздан воз кечмади, санкция қўллашга розилик бермади. Нега?

Аслида корхонанинг банкротга учрашига жамоа эмас, балки банкнинг ўзи айбдордир. Чунки банк улардан 27 миллион 918 минг сўм қарздор эди. Ишга аввал вилоят, сўнгра республика Прокуратураси аралашди. Ниҳоят, Олий хўжалик суди 1996 йил 19 ноябрда озиқ-овқат жамоаси корхонаси фойдасига шунча миқдордаги маблағни ундириш тўғрисида ажрим чиқарди. Шундан кейин корхона нафақат қарздан қутулди, балки 6 миллион 619 минг сўм фойда ҳам кўрди. Натижада 1996 йил 12 декабрда унинг банкротлиги бекор қилинди.

Бунга эришиш осон бўлмади, албатта. Роппа-роса 15 ой давом этган машмаша ҳал бўлгунга қадар дўконлар, дўкондорлар тарқаб, 400 кишилик жамоа ишсиз қолди. Неча диллар зил кетди, ота-оналаргина эмас, бегуноҳ норасида гўдаклар ҳам ноҳақликдан озор чекди. Аммо ачинарлиси шуки, ҳеч ким айбдорларнинг «мушугини пишт» демади. Улар сувдан эмас, ҳатто селдан ҳам осонгина, силлиққина қуруқ чиқдилар.

Вилоят давлат солиқ бошқармаси мутахассислари банк муассасаларида солиқ қонунларига риоя этилиши ҳамда республика Вазирлар Маҳкамасининг 1994 йил 13 июндаги «Ўзбекистон Республикаси банк тизимини ривожлантиришни молиявий қўллаб-қувватлаш тадбирлари тўғрисида» ҳамда 1995 йил 9 ноябрдаги «Ўзбекистон Республикаси банк тизимини ривожлантиришнинг комплекс дастурини амалга ошириш тадбирлари ҳақида»ги қарорлари банк муассасаларида қандай бажарилаётганлигини текширишганида, бу тизимда молия қонун-қоидалари бундан ҳам баттар бузилгани маълум бўлди. Хусусан, «Пахтабанк»нинг 16 та бўлимининг тенг ярмида 772,9 минг сўм қўшимча маблағ ҳисобланиб, шунинг эвазига 10343,2 минг сўмлик молиявий жарима қўлланилди. Солиқ органлари томонидан қўйилган тўлов талабномалари бажарилмаганлиги учун эса, 8841,4 минг сўм бўнак ундириб олинди. Айниқса, банкнинг Деҳқонобод, Қарши, Косон, Нишон туманлари, Қарши шаҳри бўлимларида ҳисоб-китоблар чалкаштирилиб юборилган эди.

Одатда банклар, аввало, солиқ идоралари томонидан мажбурий тўлов талабномаларини бажариб, сўнгра бошқа операцияларни амалга оширишлари лозим. Лекин улар ўзларини хон, кўланкаларини майдон ҳисоблаб, хоҳлаганларича иш юритмоқдалар. Масалан, Косон тумани солиқ инспекцияси пахта тозалаш ҳиссадорлик жамияти ҳисоб рақамига 3165,5 минг сўмга мажбурий тўлов хабарномаси қўйган эди. Банк ходимлари эса давлат бюджетини унутиб, аниқроғи, писанд қилмай, жамият ҳисобидан 1118,3 минг сўмни турли ташкилотларга ўтказиб беришган. Шу боис банк 999286 сўм бўнак тўлашга мажбур бўлди.

Юқорида қайд этилган ҳукумат қарорлари аслида банк тармоқларига баҳоли қудрат ёрдам бериш, уларни молиявий томондан қўллаб-қувватлаш мақсадида қабул қилинган. Афсуски, банк раҳбарлари уни давру даврон суриш учун, деб англамоқдалар. Бўлмаса, Қамаши тумани Халқ банки раҳбарлари тизим инфраструктурасини ривожлантириш фондидан 600 минг сўмни олиб, бу маблағга «ВАЗ-2106» русумли «Жигули» енгил автомашинасини харид қилармиди? Энди улар юз фоизлик жарима, яъни 1 млн. 200 минг сўмни қуртдай қилиб санаб берадилар.

Қ. ЭГАМБЕРДИЕВ, Қашқадарё вилоят давлат солиқ бошқармаси матбуот марказининг бошлиғи.

МАКТУБЛАРДА ЭЛ ОВОЗИ

Таҳририят газетхон фикрига, у билан жонли мулоқотга доимо эҳтиёж сезади. Чунки газетхонлардан мактуб қанча кўп келса, газета саҳифалари шу қадар ранг-баранг, ўқишли ва жозибали бўлади. Биз қуйида сизларнинг қувончларингиз, орзу-умидларингиз, ташвиш ва ўйларингиз акс этган мактубларни эълон қиларканмиз, яна хатларингизни кутиб қоламиз.

● *ГАЗЕТХОН ХАБАР БЕРАДИ*

АЪЛОЧИ ЎҚУВЧИЛАРГА СТИПЕНДИЯ

Мустақиллик шарофати туфайли республикамизда тадбиркорлар ва ишбилармонларга кенг йўл очилди. Бугунги кунда улар эл-улус оғирини енгил қилмоқдалар. Ҳамқишлоғимиз Темур Бойматов -- шулардан бири. У бундан олти йил муқаддам Шаҳрисабз туманидаги «Ўзбекистон» жамоа хўжалигида «Темур» кичик корхонасини ташкил этиб, пайвандлаш, дурадгорлик цехлари ва тегирмон олган эди. Бу кичик корхоналар ишидан ҳаммамиз хурсандмиз.

Темур Бойматов яқинда яна бир хайрли ишга қўл урди: Э. Бўриев номли мактабнинг аълочи ўқувчилари учун ўз ҳисобидан махсус стипендия жорий этди.

З. РИЗАЕВ.

Шаҳрисабз тумани.

● *...ЁРДАМ СЎРАЙДИ*

РАҲБАРЛАР ХАБАРДОР, АММО...

Биз яшаётган Зангиота туманидаги Улуғбек номли жамоа хўжалиги марказида 300 га яқин хонадон мавжуд. Шунингдек, болалар боғчаси, мактаб, касалхона бор. Бироқ, минг афсуски, бу ҳудудда апрель ойидан бошлаб октябрь ойига қадар ичимлик суви бўлмайди. Бу ҳол бир неча йиллардан буён давом этиб келмоқда. Арз қила-қила чарчадик. Хўжалик ва туман раҳбарлари эса «Хабаримиз бор», дейишдан нарига ўтмаяптилар. Бизнинг дардимизни ким эшитади?

А. ҚАРШИЕВ, Н. ҚОДИРОВ.

Зангиота тумани.

● *.... МУЛОҲАЗА ЮРИТАДИ*

«БЕЗАМОҚ ЧОҒИДИР УМР ДАФТАРИН»

Мен Асакадаги Нодира номли педагогика билим юртида ўқитувчи бўлиб ишлайман. Ҳар тонгда ишга бораётиб, «ЎзДЭУавто» қўшма корхонаси эшигидан чиқаётган ялпянги «Нексия», «Тико» ва «Дамас» енгил машиналарини кўраман-у, беҳад қувонаман. Негаки, ўн йил олдин биров: «Асакада автомобиллар ишлаб чиқариларкан», деса бунга ҳеч ким ишонмасди. Бу -- мустақиллигимиз меваси.

Демак, ҳассос шоиримиз Ғафур Ғулом лутф этганларидек, ҳозир «Безамоқ чоғидир умр дафтарин». Яъни, каттаю кичик -- ҳаммамиз мустақиллигимизни мустаҳкамлаш, халқ фаровонлигини таъминлаш йўлида астойдил ишласак, юртимиз иқтисодиёти тобора юксалади.

М. СОДИҚОВ.

Асака шаҳри.

● *... ТАНҚИД ҚИЛАДИ*

«АВТОБУС БИЗНИКИ, ОТАХОН»

Туманимизда автобуслар кўп, йўллар серқатнов. Йўлга чиқсанг, кўзлаган манзилингга тезда етиб борасан. Аммо кейинги пайтларда баъзи ўзбошимча «тадбиркор» автобус ҳайдовчилари ҳам пайдо бўлди-ки...

Яқинда Чуст шоҳбекатига қатновчи 91-16 НАД давлат рақамли автобусга чиққан эдим. Паттачи йўл ҳақини негадир қиммат айтиб, «Имтиёзли ҳужжатларинг ўтмайди», дея ҳаммадан пул олди. Бунинг устига, автобус одатдаги йўналишини ўзгартирди. Мен шоҳбекатга элтиб қўйишларини талаб қилсам, «Автобус бизники, отахон. Хоҳлаган нархни айтамиз, истаган томонга ҳайдайверамиз», деб сўзларимга парво ҳам қилишмади...

Автокорхона раҳбарлари бундай «учар»ларни тартибга чақириб қўйса бўлмайдими?

Г. ДАДАЖОНОВ.

Чуст тумани.

ҲАМКОРЛИК САМАРАЛАРИ

Мутахассисларнинг фикрича, диёримиздаги гиёҳлар таркиби энг кўп дори ишлаб чиқариладиган мамлакатлардан бири Ҳиндистонда ўсадиган ўсимликлардагига нисбатан бойроқ, шифолироқ экан. Сабаби -- биздаги ҳар гиёҳ тўрт фасл тароватидан тенг баҳраманд бўларкан...

ДОРИ-ДАРМОН: ҲАМ СИФАТЛИ, ҲАМ АРЗОН

Сўнгги йилларда республикамизда мавжуд шифо масканлари, тиббиёт шохобчалари фаолиятини замон талаблари асосида ташкил этиш, уларни юртимизда ишлаб чиқарилаётган дори-дармонлар билан таъминлаш йўлида амалий ишлар қилинмоқда. Шунинг учун ҳам мавжуд дори-дармон ишлаб чиқарувчи корхоналар фаолиятини ривожлантиришга, хорижий шериклар ҳамкорлигида янги-янги қўшма корхоналар барпо этишга алоҳида эътибор қаратиляпти.

Шу ўринда алоҳида таъкидлаш керакки, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг яқинда матбуотда эълон қилинган **«Ўзбекистон Республикасида хорижий инвестициялар иштирокидаги корхоналарни ташкил этиш, давлат рўйхатидан ўтказиш ва тугатиш тартиби тўғрисида»**ги қарори республикамиз ҳудудида хорижий инвестициялар иштирокидаги корхоналарни ташкил этиш ва давлат рўйхатидан ўтказиш тартибини соддалаштириш, қўшма ишлаб чиқариш корхоналарини ташкил этиш ва уларнинг самарали фаолият кўрсатишини рағбатлантиришга қаратилган яна бир ҳуқуқий асосдир.

Собиқ шўролар даврида 300 га яқин фармацевтика корхоналарининг атиги иккитасигина Ўзбекистонда жойлашганлигини ва бор-йўғи 50-55 турдаги дори-дармон ишлаб чиқарилганлигини эсласак, бу борада республикамиз нечоғли эътибордан четда қолдирилганлигининг гувоҳи бўламиз.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1993 йилдаги қарорига асосан ташкил этилган «Ўзфармсаноат» давлат ҳиссадорлик концерни бу борада мавжуд камчиликларни бартараф этишга киришди. Ҳозирда ушбу концерн қошида чет эллик сармоядорлар билан ҳамкорликдаги қатор корхоналар фаолият кўрсатмоқда. Хусусан, германиялик доришунослар билан ҳамкорликда пойтахтимизда ташкил этилган «Ўзбекистон-Хёхст-Фарм» қўшма корхонаси, «Трейдингфарм» Швейцария билан ҳамкорликдаги корхоналари, шунингдек, Ҳиндистоннинг «Гуфик Лимитед» фирмаси билан Бухорода тузилган «Гуфик Авицена» қўшма корхоналари шулар жумласидандир.

Шу ўтган уч йил мобайнида ушбу концерн миқёсида 250 турдан ортиқ дори-дармон ишлаб чиқариш йўлга қўйилди. Чунончи, 1994 йилда 4,1 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилган бўлса, 1996 йилда бу кўрсаткич 557,3 миллион сўмни ташкил этди.

Кези келганда, бир воқеани эслаб ўтиш жоиз. Иккинчи жаҳон урушидан кейинги йилларда Японияда бўғма, шол, безгак каби ўткир юқумли касалликлар тарқаб, япон халқи бошига оғир кулфатларни келтирган. Ўшанда ТашНИИВС (ҳозирги «Ўзбиофарм») томонидан олиб борилган турли вакциналарнинг кучи билан япон халқи бу касалликлардан халос бўлган. Бундан 4-5 йил илгари Японияда инсонпарварлик ёрдами келтирилганда, кунчиқар мамлакат вакили ўзбек фармацевтларининг ўша оғир дамларда кўрсатган ёрдамларини миннатдорлик билан эслаган эди. Айни пайтда тўла қувват билан ишлаётган «Ўзбиофарм» очиқ турдаги ҳиссадорлик жамиятида 20 турга яқин эмлаш дори-дармонлари ишлаб чиқарилмоқда.

Дарвоқе, сўнгги пайтларда «Сурхон-Ажанта-Фарма» қўшма корхонаси ишлаб чиқараётган дори-дармон рекламасига тез-тез кўзимиз тушадиган бўлиб қолди. Ҳиндистонлик ишбилармонлар ишончли шерик излаб юртимизга келганларида, 1993 йилнинг бошлари эди. Ўшанда улар «Ажанта-Фарма ЛТД» фирмасининг қўшма корхонасини ташкил этиш учун мамлакатимизнинг қатор ҳудудларини кўздан кечиришди. Ниҳоят, иқлими, шарт-шароитлари, қуёшли кунлари уларга мос бўлган Термиз шаҳрини ўзларига маъқул топдилар. Ҳиндистонлик тадбиркорлар йирик корхоналардан ҳисобланган «Сурхон» заводининг бўш турган биносини қўшма корхона бунёд этиш учун танлашди.

Дастлаб қўшма корхонанинг Низом жамғармаси 3 миллион 200 минг АҚШ доллари миқдорида белгиланган бўлса, фаолият кўлами кенгая бошлагач, у 5 миллион АҚШ долларига етди. Низом жамғармасининг 20 фоизи вилоят ҳокимлигининг, 29 фоизи «Сурхон» заводининг, 51 фоизи эса ҳиндистонликлар ҳиссасига тўғри келади.

Вилоят ҳокимлиги хусусийлаштиришдан олинган даромад эвазига қўшма корхона цехларини барпо этишга катта ёрдам берди. 1994 йилдан шу кунгача «Сурхон-Ажанта-Фарма» қўшма корхонасининг умумий бунёдкорлик ишлари учун 85 миллион сўм маблағ сарфланди. Катта маблағлар эвазига барпо бўлган қўшма корхона бугун тўла қувват билан ишламоқда.

«Сурхон-Ажанта-Фарма» қўшма корхонасида ҳозир 27 турдаги дори-дармонлар ишлаб чиқарилмоқда. Ампициллин, анальгин, рифампицин, пиразинамид, тетрациклин, фуразолидон каби малҳамлар шулар жумласидандир. Бу ерда ишлаб чиқарилаётган дори-дармонлар мамлакат дорихоналарида нисбатан арзон нархларда сотилмоқда. Мисол учун, ампициллиннинг баҳоси 55 сўм 14 тийиндан иборат бўлса, Украинадан келтирилган худди шу дорининг баҳоси 113 сўмдан сотилмоқда. Шунингдек, рифампицин 115 сўм 90 тийиндан савдога қўйилган бўлса, четдан келтирилган худди шу каби дори 282 сўмдан харидорини кутиб турибди. Бундан кўриниб турибдики, ишлаб чиқариш жамоа учун катта даромад манбаи бўлибгина қолмай, балки маҳаллий аҳоли учун янги иш ўрни ҳам ниҳоятда қулайдир.

«Ўзфармсаноат» концерни билан «Сурхон -- Ажанта-Фарма» ўртасида республика аҳолисини ва даволаш муассасаларини дори-дармонлар билан таъминлаш учун жорий йилда 273,7 миллион сўмлик шартнома тузилди. Шуниси эътиборга лойиқки, бу қўшма корхонада йилига ўртача 10 миллион АҚШ доллари миқдорида дори-дармон ишлаб чиқариш мўлжалланмоқда. Мутахассисларнинг фикрича, корхона сарфланган харажатни икки йилда қоплайди.

-- Бунинг учун воҳада етарли шарт-шароит бор, -- дейди вилоят «Дори-дармон» давлат ҳиссадорлик бирлашмаси раиси Искандар Хўжақулов. -- Вилоятнинг Шеробод, Бойсун, Олтинсой, Денов, Сариосиё каби тоғли туманларида, шунингдек, Боботоғ ҳамда Ҳисор тоғ тизмалари этакларида доривор ўт-ўланлар истаганча топилади. Бунинг учун республикамиздаги доришунос олимларимиз воҳамиздаги доривор ўсимликлардан фойдаланиш технологиясини ишлаб чиқиб, бизга тавсия этишса бас, турли хил ноёб дори-дармонлар ишлаб чиқариш учун катта имконият эшиги очилади.

Маълумки, «Ажанта-Фарма ЛТД» фирмасининг қатор хорижий мамлакатларда, хусусан, АҚШда, Европа ва Африка мамлакатларида қўшма корхоналари илгаридан фаолият кўрсатиб келаётир, бугунги кунда эса бизга қўшни бўлган республикалар -- Қозоғистон, Қирғизистон, Тожикистонда ҳам унинг қўшма корхоналари ташкил этилган. «Сурхон -- Ажанта-Фарма»нинг бош директори жаноб Ромеш Сугмарин айтишича, 1,5 миллион АҚШ доллари миқдоридаги замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозланган ушбу корхона «Ажанта-Фарма ЛТД» фирмасининг Марказий Осиёдаги энг йирик қувватли шу корхонаси бўлиб қолмоқда.

Бунинг асосий сабабларидан бири жамиятимизнинг жаҳон цивилизациясига кенг кўламда интеграциялашуви, иқтисодиётимизга хорижий сармоялар олиб кирилиши учун ҳуқуқий ва ташкилий шароитларни яратилаётганидир. Республикамизда бу соҳада қабул қилинаётган қонунлар ва қонун асосидаги ҳужжатлар чет эл фирмалари ва компанияларининг Ўзбекистон бозорида фаол иштирок этиши учун сиёсий ва тижорат соҳасидаги хавф-хатарлардан кафолатларнинг яхлит тизимини, қулай қонуний шароитларини яратиб беради.

Мутахассисларнинг айтишича, республикамизда дори-дармон ишлаб чиқаришга ихтисослашган қўшма корхоналар учун хомашёнинг 80 фоизи юртимизда мавжуд экан. Кийик ўти, наъматак, зубтурум, зирк каби 100 га яқин доривор ўсимликлар мамлакатимиз қир-адирларида, воҳа тоғ этакларида сероб.

-- Ҳаётда ҳар бир минтақанинг ўз ўрни, ўсимлик дунёсига бой бўлган бетакрор табиати бор, -- дейди таниқли доришунос олим, профессор Ҳамид Холматов. -- «Страфантус» ёки «Роувольфия» ўсимликлари иссиқ ўлкаларда, хусусан, Арабистон, Эрон, Ҳиндистон каби жанубий мамлакатларда ўсади. Бу ўсимликлардан, масалан, «Страфантус»дан юрак қон-томир касалликларини даволаш учун «Страфантин КА» дориси ишлаб чиқарилса, «Роувольфия»дан эса қон босимини туширадиган «Роунатин», «Роуазол», «Резерпин» каби дори-дармонлар ишлаб чиқарилади. Аллоҳ инъом этган бебаҳо табиатимизнинг ажойиб хусусиятлари ҳақида қанча гапирсак оз. Буни қарангки, Ватанимизда ўсадиган оддий исириқ бошқа мамлакатларда ўсмас экан. Исириқдан юрак, қон-томир ҳамда мушак касалликларини даволашда фойдаланиладиган «Дезоксипеганин» дориси ишлаб чиқарилади. Юртимизда энг тансиқ ҳисобланган меваларидан бири -- анжир баргидан кўпгина дори-дармон қатори тери касалликларига қарши ишлатиладиган «Псоберанд» дориси тайёрланади. Шунингдек, шол касалликларига қарши ишлатиладиган «Голантамин» дориси ҳам қорақобиқ пиёздан олинади. Бу пиёзнинг ватани асосан Сурхондарё воҳаси бўлиб, бир пайтлар Африка мамлакатларидан катта миқдорда буюртма тушган. Бундан ташқари, оддий қизилмиядан олинадиган «Глицирам» дориси астма, бронхит, аллергия, кўкйўтал хасталикларига шифо бўлади.

Кўриниб турибдики, табиатимиз турли хил доривор ўсимликларга ниҳоятда бой. Ундан фақат оқилона, тежаб-тергаб, авайлаб фойдаланилса бас, табиат инъоми инсонлар саломатлиги йўлида хизмат қилиши шубҳасиздир.

Бундан беш-олти йил аввал ҳатто оддий дори-дармонларга бўлган эҳтиёж, унга бўлган талаб катта эди. Унинг танқислиги ҳар қадамда сезилиб турарди. Касалхоналарни-ку қўйверайлик, ҳатто маҳаллаларда, жамоат транспортларида кишиларнинг суҳбати баъзан дори-дармон муаммосига бориб тақаларди. Сўнгги пайтларда эса шу муаммолар қадам-бақадам ўз ечимини топиб бораётганлиги гувоҳимиз. Шуни айтиш жоизки, илгари оддий шприцларга бўлган эҳтиёж ниҳоятда катта бўлиб, бозорларимизда сифатсиз шприцларни кўплаб учратиш мумкин эди. «Ўзбекистон -- Испания -- Россия» ҳамкорлигидаги «Медиз» қўшма корхонаси иш бошлагач, бу маҳсулотга бўлган талаб сезиларли даражада қондирила бошланди. Ушбу корхонада бир йилда 100 миллион дона шприц ишлаб чиқарилмоқда. Бу шприцларга бўлган умумий эҳтиёжнинг атиги учдан бирини ташкил этади. Ҳозирги кунда мазкур қўшма корхона цехларида иш қизғин. Лекин «Медиз» қўшма корхонасига четдан келтирилаётган хомашёдаги узилишлар ишлаб чиқариш суръатига баъзан таъсир қилмоқда.

Республика шифохоналарининг шприцларга бўлган катта эҳтиёжи ҳисобга олиниб, Наманган ва Самарқандда шприц ишлаб чиқарувчи корхоналар қурилиши бошланган эди. Лекин бу корхоналарнинг қурилиши ниҳоятда суст давом этмоқда. Юқоридаги қўшма корхоналар лойиҳадан то тайёр маҳсулот ишлаб чиқаришгача бўлган «масофа»ни босиб ўтиш тажрибасини ҳисобга оладиган бўлсак, бу корхоналар қурилишига хорижий сармоядорларни жалб этиш мақсадга мувофиқдир. Бу ишда, энг аввало, маҳаллий ҳокимликлар, Товар ишлаб чиқарувчилар ва тадбиркорлар палатаси, шу соҳа мутасаддилари ташаббус кўрсатишлари шарт.

Ўтган ой охирида яна бир йирик корхона -- «ТошФарм Америкаи Интернейшнл» Ўзбекистон-Америка қўшма корхонаси Қибрай туманида иш бошлади.

Марказий Осиё-Америка тадбиркорликни қўллаб қувватлаш жамғармаси ва «Фармако» хусусий ишлаб чиқариш-савдо компанияси ҳамкорлигида ташкил этилган мазкур фармацевтика заводини, шартномага кўра, Франциянинг IPM компанияси лойиҳалаштириб, қисқа фурсатларда қуриб берди ҳамда жаҳон андозаларига мос, замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозлади. Ушбу корхона қон томирларига юбориладиган глюкоза, натрий хлорид эритмалари ва бошқа дори-дармонларни саноат миқёсида ишлаб чиқарадиган Марказий Осиёда ягона, биринчи корхона бўлиб, мутахассисларнинг фикрича, ишлаб чиқарадиган маҳсулотлар дунё фармацевтика андозаларига тўлиқ жавоб беради. «ТошФарм Америкаи Интернейшнл» қўшма корхонасида ишлаб чиқариладиган маҳсулотлар четдан келтирилаётган шу каби дори-дармонларга нисбатан сифат кафолатидан ташқари, икки баравар арзонга ҳам тушади. Бозорларда четдан келтирилган шу турдаги дори-дармонлар 170 -- 180 сўмдан сотилаётган бўлса, ушбу қўшма корхонада тайёрланаётган дори-дармонлар 90 -- 100 сўмдан сотувга чиқарилган. Эндиликда бу қўшма корхонада ишлаб чиқариладиган дори-дармонлар нафақат республикамизда, балки мамлакатдаги даволаш муассасаларини таъминлашда асосий манба бўлади.

Жорий йилда юртимизда чет эл фирмалари билан ҳамкорликда дори-дармонлар ишлаб чиқарувчи қўшма корхоналар барпо этиш бўйича махсус дастурлар асосида кенг кўламда ишлар олиб борилмоқда. Хусусан, юқорида айтганимиздек, Инсон манфаатлари йили дастурида бу борада амалга оширилаётган ишлар ўз аксини топган. Шу йил «Лечиба-Фармсаноат» Ўзбекистон -- Чехия қўшма корхонаси Гулистон шаҳрида иш бошлайди. Унда 20 турдан ортиқ дори-дармон ишлаб чиқарилиши мўлжалланган. Шунингдек, яқинда фаолиятини бошлайдиган «Интертехфарм» Украина -- Ўзбекистон қўшма корхонасида ҳам 10 турдаги дори-дармон, хусусан, ампициллин, стрептомицин каби зарур дори-дармонларни ишлаб чиқариш йўлга қўйилса, «Кетгут-Силк» Ўзбек-Турк қўшма корхонаси эса жарроҳликда қўлланиладиган турли хил воситаларни ишлаб чиқаради.

Шунингдек, Тошкентда «Коре», «Меконд» Ўзбекистон-Ҳиндистон ҳамкорлигидаги қўшма корхоналар иш бошлайди. Уларда инсон саломатлиги учун энг зарур малҳамлар -- қон ўрнини босувчи дори-дармонлар ишлаб чиқарилади. Жорий йилда яна туширилadиган Ўзбекистон -- Германия ҳамкорлигидаги «Санавита» қўшма корхонасида ҳам 14 турдаги дори-дармон ишлаб чиқариш йўлга қўйилади.

Қўшма корхоналарнинг тўлиқ ишга туширилиши юртимизда ишлаб чиқарилаётган дори-дармонлар тури ва кўламини икки баравар оширади, аниқроғи, ишлаб чиқарилаётган дори-дармонларнинг 50 фоизидан кўпроғи хорижий шериклар билан ташкил этилган қўшма корхоналар ҳиссасига тўғри келади. Бу эса дори-дармон бозорида нарх-навони барқарорлаштиришда ва рақобатбардош маҳсулотлар ишлаб чиқаришда асосий омил бўлади.

Амалдаги қонунлар чет эллик сармоядорлар учун кафолатлар билан бир қаторда солиқ соҳасида ҳам кенг имтиёзлар беради. Чунончи, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг юқорида эслатиб ўтилган қарорига мувофиқ, 3 йил мобайнида дори-дармон ишлаб чиқарувчи корхоналар учун бюджетга тўланадиган барча турдаги тўловлар 50 фоизга камайтирилган. Бу корхоналар учун тайёр маҳсулотларини экспорт қилишда божхона тўловлари атиги 5 фоизни ташкил этади, холос. Кўриниб турибдики, дори-дармон ишлаб чиқариш, кишилар дардига малҳам бўлиш ҳам савоб, ҳам иқтисодий жиҳатдан фойдали ишдир.

Мавжуд қўшма корхоналар чет эл технологияси асосида маҳаллий хомашёдан дори-дармонлар ишлаб чиқаришга мослаштирилмоқда. Муҳими, маҳсулотлар тури бир-бирига ўхшамайди. Улар Соғлиқни сақлаш вазирлиги буюртмаси асосида, «Ўзфармсаноат» концерни назоратида ўзларининг дастурларига биноан, аҳоли учун зарур бўлган дори-дармонлар ишлаб чиқармоқда.

Ислоҳотларнинг ҳозирги босқичида мамлакатимиз саноати кун сайин жаҳон бозорига дадил кириб бормоқда. «Ўзфармсаноат» концерни 50 дан ортиқ дори-дармон ва препаратларининг Россия, Украина, Қозоғистон, Қирғизистон республикалари фармакология марказларида рўйхатдан ўтишга қабул қилиниши юртимизда сифат жиҳатидан дунё фармацевтика андозаларига жавоб берадиган, рақобатбардош маҳсулотлар ишлаб чиқарилаётганидан далолатдир.

Маълумки, республика аҳолисининг эҳтиёжини тўлиқ қондириш учун 2000 турдаги дори-дармон зарур. Айни пайтда 270 турдаги дори-дармон ишлаб чиқараётган «Ўзфармсаноат» концерни доирасида тайёрланаётган дори-дармон турлари шу йил охирига бориб 400 тага етади. Бу умумий эҳтиёжнинг бешдан бир қисмига тўғри келади, холос.

Бинобарин, ҳали қилинадиган ишлар талайгина. Бунинг учун Соғлиқни сақлаш вазирлиги, бу соҳага мутасадди вазирликлар «Ўзфармсаноат» концерни билан ҳамкорликда аҳоли учун зарур бўлган ноёб дори-дармонларни ишлаб чиқариш саноатини тобора ривожлантириш йўлидан бориши лозим. Зеро, иқтисодий, демократик, сиёсий ислоҳотларнинг асл мақсади инсонга муносиб турмуш ва фаолият шароитларини вужудга келтиришдан иборатдир.

Зариф МИРЗАҚУЛОВ,
журналист.
Азим ЖЎРАЕВ,
иқтисод фанлари номзоди.

ХАБАРЛАР ОҚИМИ

ХАЛҚАРО АНЖУМАН

Тошкентда Металл саноати ходимлари касаба уюшмалари Европа ва Осиё федерацияси марказий қўмитасининг олтинчи мажлиси бўлиб ўтди. Ўзбекистон Касаба уюшмалари федерацияси кенгашининг раиси Ҳулкар Жамолов анжуман иштирокчиларини қутлаб, нутқ сўзлади.

Европа ва Осиё федерацияси марказий қўмитаси раиси Мустафо Ўзбек Металл саноати ходимлари касаба уюшмалари халқаро ташкилоти олдида турган вазифалар ҳақида гапириб берди. Туркия тадбиркорлар уюшмасининг раиси Эрдўған Қорақўйинли иш берувчилар ва меҳнат аҳли манфаатларининг туташ нуқталарига тўхталиб ўтди. У Ўзбекистон Касаба уюшмалари федерацияси кенгашига Туркия тадбиркорлари уюшмасининг эсдалик совғасини топширди.

Марказий қўмита мажлисида Металл саноати ходимлари касаба уюшмаларининг ҳамкорликдаги фаолиятини янада кучайтириш, касаба фаолларини ўқитиш, мазкур халқаро ташкилотга янги аъзолар қабул қилиш масалалари кўриб чиқилиб, тегишли қарорлар қабул қилинди.

Федерация марказий қўмитасининг навбатдаги еттинчи мажлисини шу йилнинг ноябрида Алмати шаҳрида ўтказиш белгиланди.

Ж. САЪДУЛЛАЕВ.

ТОМОРҚАДАН КЕЛГАН ДАРОМАД

Бухоро вилоятининг Д. Бобоқулов номидаги жамоа хўжалигида яшовчи Латифа ва Акмал Аҳмедовлар оиласи учун томорқа катта даромад манбаига айланди. Улар 0,12 гектарлик томорқадан шу йил баҳорда бир неча ўн минг сўмлик эртаги карам, бодринг, картошка сотдилар. Оила иссиқхонада етиштирилган эртаги сабзавот кўчатини сотишдан ҳам яхшигина фойда олди.

-- Шу йили биз томорқамиздан жами 150 минг сўмдан кўпроқ даромад қилдик, -- дейди Акмал Аҳмедов. -- Бу йил оладиган фойдамиз икки-уч баравар кўпаяди, деб ўйлайман.

Илҳом САФАР.

«АНОР» БИРИНЧИ

Фарғонада республика мустақиллигининг 6 йиллигига бағишлаб халқ ансамбллари кўрик-танлови ўтказилди. Унда вилоятдаги ўн битта ашула ва рақс жамоаси қатнашди. Қува тумани «Анор» ҳамда Тошлоқ тумани «Райҳон» ашула ва рақс ансамбли биринчи ўринни эгаллади. Иккинчи ва учинчи ўрин Қува шаҳрининг «Зебо», Фарғона туманининг «Водил чашмаси» жамоаларига насиб этди.

Р.КАМОЛОВ,
ЎзА мухбири.

РАҲБАРЛАР ВА ФУҚАРОЛАР ДИҚҚАТИГА!

Ўзбекистон ҳудудида минглаб километр узунликда кабель алоқаси линиялари тортилган ва ишлаб турибди. Республика телекоммуникация тармоқларини реконструкциялаш ва ривожлантириш миллий дастурига мувофиқ алоқа тизими жадал янгиланмоқда, замонавий узатиш тизими билан жиҳозланган янги линиялар ўтказилмоқда.

Транс-Осиё-Европа тола-оптик Шанхай-Франкфурт линияси қурилиши тугалланмоқда. Унинг бир қисми Ўзбекистон ҳудудидан ўтган. Бизнинг мамлакатимиз ана шу линия орқали халқаро ахборот тармоғига қўшилади ва бу иқтисодиётнинг ривожига, аҳоли фаровонлигининг ўсишига янги туртки бўлади.

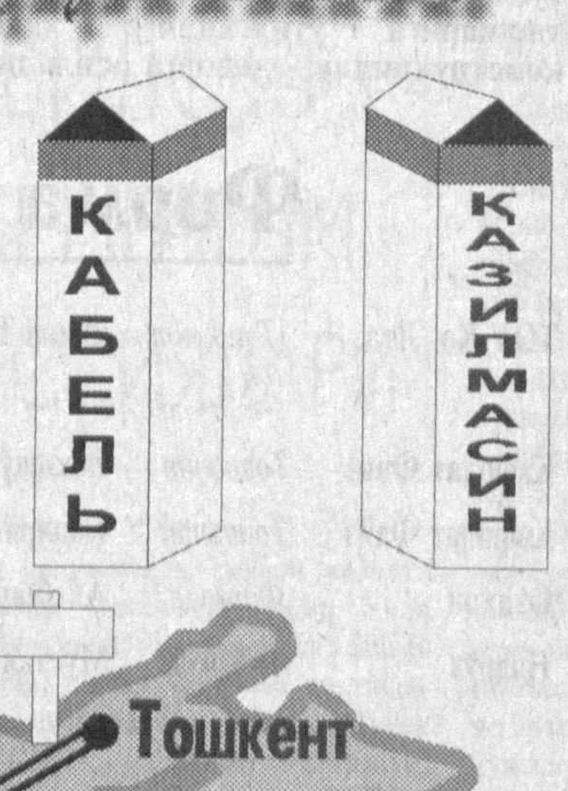

ҲУШЁР ВА ЭҲТИЁТКОР БЎЛИНГ!
АЛОҚА КАБЕЛИНИНГ ШИКАСТЛАНИШИГА ЙЎЛ ҚЎЙМАНГ!

Алоқа линиясининг шикастланиши давлатни бошқаришнинг издан чиқишига, мамлакат иқтисодиёти, хавфсизлиги ва мудофааси учун ғоят муҳим бўлган ахборот узатишларда узилишлар юз беришига, фуқаролар манфаатларининг бузилишига олиб келади.

Алоқа линиясининг бир дақиқа бузилиши, айниқса, халқаро линияда ўнлаб ва юзлаб минг сўм миқдорида зарар етказади.

Ўзбекистон Республикаси Алоқа вазирлиги
ХИЧБ

ВРАЧЛАР УЧУН АХБОРОТ

ТИФЛОКС

Бактерияга қарши восита қуйидаги вазиятларда қўлланилади:
- ич терлама;
- септицемия;
- инфекция;
- сийдик-жинсий;
- суяклар, бўғинлар;
- қуйи нафас йўллари;
- тери, юмшоқ сирт;
- иммунитети сусайган беморларни профилактика қилиш.

5-7 кун давомида кунига 2 маҳал 1,2 ёки 3 таблетка

Сурхон ажанта фарма лимитед

Тошкент давлат университети қошидаги Амалий физика илмий-тадқиқот институти жамоаси директор муовини, физика-математика фанлари доктори, профессор М. Бедиловга акаси **Ҳабибулла БЕДИЛОВнинг** вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Ўзбекистон Республикаси акционерлик-тижорат «Тадбиркор» банки бошқаруви Бухоро вилояти Ғиждувон бўлими бошқарувчиси **Ҳамро ЖУМАЕВнинг** бевақт вафот этганлиги муносабати билан оила аъзолари ва яқинларига чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон Республикаси акционерлик-тижорат «Тадбиркор» банки бошқаруви Андижон вилояти бошқармаси бошқарувчиси Турсунали Ҳасановга қизи **МАШҲУРАнинг** бевақт вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Республика «Пойабзал ва спорт моллари» акционерлик бирлашмаси жамоаси бирлашма раисининг муовини Муҳаммад Тожибоевга онаси **Муқаддас ҒУЛОМОВАнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

Тошкент молия институти жамоаси ректорнинг илмий ишлар бўйича муовини, профессор Ерқул Абдуллаевга онаси **Рухсат ая МАВЛОНОВАнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш муҳандислари институти ва илмий кутубхона жамоалари мазкур кутубхона директори **Нур-эдин Холидович АСФЕНДИЯРОВнинг** вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оила аъзоларига чуқур таъзия изҳор қиладилар.

БУХОРОНИНГ 2500 ЙИЛЛИГИГА

Жаҳондаги кўп шаҳарлар ўз меъморий рамзларига эга. Жумладан, Бухорони Минораи Калон -- Катта Минорасиз тасаввур этиб бўлмайди. Қадим Шарқ меъморчилигининг энг яхши анъаналарини ўзида мужассамлаштирган бу ноёб иншоот қарийб тўққиз асрдан буён кўҳна замин узра салобат билан қад кўтариб турибди.

МИНОРА БЕЛБОҒИДАГИ ДАСТХАТ

Минораи Калон қанча-дан-қанча замонларнинг зилзила-ю бўронларига бардош берди. Не-не ҳукмдорларнинг сердолға давру давронлари, ўзаро жангу жадалларини, жабру ситамлари ва ёвузликларини бошдан кечирди. Уларнинг бари охир-оқибат йўқликка рихлат этди, минора эса абадий ҳаёт, эзгулик ва иймон-эътиқод тимсоли бўлиб мағрур тураверди, инсоният тараққиёти сўқмоқларидан бири -- Буюк ипак йўли карвонларига сўнмас маёқ бўлиб хизмат қилди.

Кўриниши, муҳандислик ечими, безаклари, кўрки-тароватиu билан ўхшаши йўқ бу минора 1127 йилда бунёд этилган. Уни қорахонийлар ҳукмдори Арслонхон қурдирган. Айтишларича, бу ерда бундан олдин ҳам минора бўлган, лекин вақт ўтиши билан путурдан кеттани учун бузиб ташланган.

Янги миноранинг пойдевори тошдан терилган бўлиб, у юқорилагани сари ингичкалашиб боради ва, ниҳоят, гумбазли айланма кўшк билан якунланади. Кўшкдаги ўн олти равоқли дарчалар орқали бутун шаҳар ва унинг атрофлари кафтдек кўзга ташланади. Минорага унга туташ Жоме масжиди томидан махсус йўлак орқали ўтилган ва 105 поғонали айланма зина билан унинг тепасига чиқилган.

Маҳобатли иншоотнинг ўзаги ҳам, безаги ҳам чорси ғиштдан терилгани, шаклларнинг ўзаро мутаносиблиги, безакларнинг бирбирига уйғунлиги ҳалиҳануз ақлни лол қолдиради. Безаклар орасига Қуръони Карим оятлари ва турли тарихга оид куфий битиклар зухур этилган. Буларнинг ҳаммаси минорага алоҳида улуғворлик бағишлайди.

Шаҳарда турли замонларда қурилган бетакрор ёдгорликлар билан ажойиб тарзда уйғунлашиб кеттан ва Бухоронинг ғурури бўлиб қолган миноранинг меъмори ким бўлган? Бу яқин вақттача ҳам жумбоқ эди. Мазкур муаммо бундан йигирма бир йил муқаддам -- 1966 йилда ечилди. Санъатшунос олим ва меъмор Пўлат Зоҳидов бу саволга жавобни миноранинг ўзидан топди. Унинг ижодкори Бақо исмли меъмор бўлиб, у миноранинг юқори белбоғидаги сиркор парчинли арабча битиклар давомига «Амали Бақо» сўзларини ёзиб қолдирган экан.

Мутахассислар уста Бақо яраттан бошқа обидалар номаълум эканини айтишади. Бироқ шу биргина миноранинг ўзиёқ унинг номини мангуликка дахлдор қилган. Зеро, бақо сўзининг маъноси ҳам абадийлик демакдир. Афсуски, Шўролар замонида Бақо каби улуғ меъмору усталаримиз қўли билан бунёд этилган маҳобатли масжиду мадрасалар, тоқи-равоқлар ҳам барча маънавий бойликларимиз каби оёқости қилинди. Минораи Калон Фрунзенинг қўшини замбараги ўқидан жароҳатланди. Уни ҳатто «ажал минораси» дейишгача бориб етишди.

Шукрлар бўлсинки, истиқлол туфайли Минораи Калоннингтина эмас, бутун Бухоронинг иккинчи ёшлиги бошланди. Шаҳар ўзининг 2500 йиллигини орасталаниб кутиб олмоқда. Барча машҳур меъморий обидалар таъмирланиб асл ҳолига келтирилмоқда. Бир вақтлар муаззин Минораи Калондан намозга чорлаган, катта маъракалар кунида бир йўла ўн икки минг кишини бағрига олган Масжиди Калон эшиклари ҳам янгидан кенг очилади.

Ёқуб ИБРОҲИМОВ.

ВАТАН СУРАТЛАРИ

МОҲЛАРОЙИМ НАЗАРИ ТУШГАН ҚИШЛОҚ

Жалолқудуқ туманидаги Ойим қишлоғи Фарғонанинг энг сўлим ва оромбахш гўшаларидан бири ҳисобланади. У ерга кираверишда улкан тасвирга кўзингиз тушади. Унда қўлида нон ва турли нознеъматлар тўла дастурхон тутган аёл киши гўё сизни табассум билан қарши олаётгандай туюлади. Бир текисда саф тортиб турган дарахтларнинг соя-салқинида юраверсангиз, «Ойим» бош бекатига етиб келганингизни билмай қоласиз. Мустақиллигимизнинг 5 йиллиги байрами арафасида қурилиб, фойдаланишга топширилган бу бекат атрофида ранг-баранг товланиб ётган гулзору савдо расталари ўрин олган. Шу ердаги «Осиё» чойхонасида эса қишлоқ оқсоқоллари давра қуриб, гурунглашиб ўтиришади. Чойхона қаршисидаги «Ойим деҳқон бозори» яқинда қайта таъмирланиб, деҳқонлар учун анчагина қулайликлар яратилди. Бозордан ўтиб, тўғри кетаверинг. Бу йўл сизни ойимликларнинг фахри бўлган, дид ва нозик маҳорат билан ишланган Моҳларойим ҳайкали пойига элтади.

-- Ушбу ёдгорлик 1991 йили ҳамқишлоқларимиз саъй-ҳаракати билан қад ростлади, -- дейди Ойим қишлоқ фуқаролар йиғини раисаси Ҳамрохон опа Усмоналиева. -- Албатта, бунинг ўзига хос сабаблари бор. Биринчидан, Моҳларойим халқимизнинг севимли шоираси бўлса, иккинчидан, қишлоғимизнинг тарихи ҳам ул зоти мукаррammaга бориб тақалади. Тарихнинг шоҳидлик беришича, ўша чоғлар бу ер ойимларнинг дам олиш жойи бўлган. Нодирабегим ўз канизлари, Амир Умархон саройи аъёнларининг аёллари билан ташриф буюришиб, ҳафталаб, баъзан эса ойлаб ҳордиқ чиқариб кетишаркан. Шунинг учун суюкли шоирамизнинг ўзлари бу масканга ана шу номни берган эканлар. Шу-шу, қишлоқ «Ойим» номи билан аталиб келинади.

Шавкат АЛПОМИШ ўғли.

ҲОМИЙЛАР ҲИММАТИ

ХОРАЗМ. Бу воҳада яшовчи 500 нафар ўқувчи Самарқанд ва Тошкент вилоятларининг соя-салқин, баҳаво оромгоҳларида ёзги таътилни мароқли ўтказдилар.

Ўзбекистон Касаба уюшмалари федерацияси кенгаши ва вилоятдаги бир қатор ҳомий ташкилотлар улар учун йўлланмаларни бепул бердилар. Бу ойда яна 500 нафар хоразмлик ўқувчи-ёшлар мамлакатимизнинг марказий болалар оромгоҳларида текин ҳордиқ чиқаришади.

А. СОБИР,
«Халқ сўзи» мухбири.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МАДАНИЯТ ИШЛАРИ ВАЗИРЛИГИ М. УЙҒУР НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ САНЪАТ ИНСТИТУТИ

1997-98 ўқув йили учун қуйидаги мутахассисликлар бўйича талабалар қабул қилади

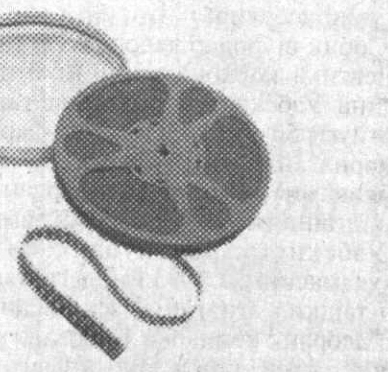

КУНДУЗГИ БЎЛИМ:

1. Драма театри ва кино актёрлиги
2. Мусиқали театр актёрлиги
3. Қўғирчоқ театри актёрлиги
4. Эстрада санъати актёрлиги
5. Қўғирчоқ театри режиссёрлиги
6. Эстрада санъати режиссёрлиги
7. Телевидение режиссёрлиги
8. Овоз режиссёрлиги
9. Кинотелеоператорлик
10. Театршунослик
11. Театр ва томошагоҳлар менежменти
12. Режиссёрлар ва драматурглар тайёрлаш 2 йиллик олий курслари.
(Олий маълумотлилар учун)

КИРИШ ИМТИҲОНЛАРИ:
1. Мутахассисликлар (кўп балли тизим асосида)
2. Она тили ва адабиёт (тест)
3. Тарих (тест)

Қабул комиссиясига аризалар актёрлик, режиссёрлик ва кинотелеоператорлик мутахассисликлари бўйича саралаш комиссиясининг тавсиясига асосланиб 1997 йилнинг 16 июнидан 12 июлигача қабул қилинади.

Режиссура, театршунослик, театр ва томошагоҳлар менежменти мутахассисликлари бўйича ҳужжат топширувчилар саралаш комиссиясига ёзма рефератлар, кинотелеоператорлик бўлимига кирувчилар эса мустақил олган фотосуратларини топширадилар. Режиссёрлик мутахассисликларига ҳужжат топширувчиларнинг турли томоша масканларида амалий-тажриба олганлари эътиборга олинади. Барча мутахассисликлар бўйича кириш имтиҳонларига тайёрланиш консультациялар 16 июндан 15,27,28,43,51-хоналарда олиб борилади.

ИМТИҲОНЛАР: 1997 йил 14 июлдан бошланади.
Пуллик — контракт асосида қабул қилиш назарда тутилган.

ИНСТИТУТГА КИРИШ ҲАҚИДАГИ АРИЗАГА ҚУЙИДАГИ ҲУЖЖАТЛАР ҚЎШИБ ТОПШИРИЛАДИ:

а) Маълумоти ҳақидаги ҳужжатнинг асл нусхаси
б) №086-У шаклдаги тиббий маълумотнома
в) 3х4 см. ҳажмли 6 дона фотосурат
г) Паспорт ва ҳарбий хизматга алоқадорлиги хусусидаги ҳужжат шахсан кўрсатилади.

МАНЗИЛ: 700031 Тошкент шаҳри, Юнус Ражабий кўчаси, 77-уй.
МАЪЛУМОТ УЧУН ТЕЛЕФОНЛАР: 56-29-88, 56-29-86.

ФУТБОЛ

МҲСК ШАШТИ БАЛАНД

Футбол бўйича IV миллий биринчилигимизнинг 15-туридаги энг асосий учрашув кейинги 14 ўйин мобайнида мағлубият тугул, дурангни ҳам билмай келаётган МҲСК ҳамда ўтган йилги мамлакатимиз чемпиони «Навбаҳор» футбол жамоалари ўртасида кечди. Йиғилганлар хаёлида фақат биргина савол: «МҲСКнинг зафарли юришини наманганликлар тўхтата олармикан?» Кейин аниқ бўлдики, навбаҳорчилар бу ишонч, бу умидлар даражасида эмас экан. Бу йил МҲСК футбол жамоасининг шашти эса ниҳоятда баланд.

Дастлабки 20 дақиқа мобайнида икки жамоа футболчиларида ҳаяжонланиш яққол сезилиб турди. Нўъмон Ҳасановнинг бир-икки бор йўллаган зарбалари-ю, наманганлик футболчилар уюштирган хавфли вазиятлар мухлисларни қувонтирди. Бироқ ҳақиқий ҳужумкорлик ўйиннинг 24-дақиқасида бошланди, десак хато бўлмайди. «Навбаҳор»нинг бугунги энг сара ўйинчиларидан бўлган Анвар Солиев учрашувда ҳисобни очди. Лекин ёш ҳужумчи дунёда «Ким биринчи тўп киритса, охир-оқибатда ютқазади!» деган ақида мавжудлигини қаёқданам билсин? Чиндан ҳам, бироз дақиқа ўтар-ўтмас МҲСКнинг пешқадам ҳужумчиси Нўъмон Ҳасанов вазиятни тенглаштирди.

Аммо «Навбаҳор»нинг нохуш аҳволи Ромин бошчилигидаги ҳакамларнинг ҳаддан ошган қаттиққўлликлари эвазига ҳам содир бўлди, дейиш мумкин. Биринчи бўлимда ҳуда-беҳуда (тағин очиқчасига!) кўрсатилаётган жарима-ю, бурчак тўплари ниҳоят ўз «самара»сини берди. Шундай ҳоллардан бирида Нўъмон Ҳасанов жаримани қойиллатиб бажарди-ю, ҳисоб МҲСКчилар фойдасига -- 2:1 бўлиб ўзгарди. Қандайдир маънода МҲСКчилар ўйинда услуб яратиб олишгани яққол сезилди. Токи дарвозаларига голь кирмагунча, бу жамоа ўйинчиларида ўйинга иштиёқ деярли сезилмайди, ҳисоб очилгач эса вазият ўзгаради. Биринчи бўлим тугай деганда Февзи Давлетов Бельяков қўриқлаётган «Навбаҳор»чилар дарвозасини яна ишғол этди. Ҳисоб 3:1. «Навбаҳор» дарвозабони 3 та тўпдан сўнг, кейинги бўлимда ўз ўрнини Башкевичга бўшатди. Бироқ бу алмашув кеч юз берди. Амалда эса, МҲСК ўйинчилари биринчи бўлимдаёқ масалани ўз фойдаларига ҳал этишга улгурган эдилар. Шунга қарамай, учрашувнинг иккинчи қисми анча чиройли кечди. Наманганликлар бир қатор ажойиб ҳужумлар уюштириб, мухлисларига умид улашгандек ҳам бўлишди. Лекин МҲСКчилар ҳам барибир шиддатни асло пасайтиришмади. Бу жамоада фақат Ойбек Усмонхўжаевгина бир неча бор, ҳатто бўш қолган дарвозани нишонга ололмай ажралиб турди. Шу боисдан унинг ўрнига майдонга Игорь Буров туширилди ва у майдонга тушиши билан икки дақиқа ўтар-ўтмас, жамоадошларининг шиддатидан руҳланиб ўйнаб, рақиблар дарвозасига тўртинчи тўпни йўллади. Ишонарли бурилиш айнан карвонбоши жамоага қарши ўйинда рўй бергани -- МҲСКчиларни яқин орада ҳеч ким зафарли юришдан тўхтатиб қола олмаслигини кўрсатди.

Хайрулло ҲАМИДОВ.

ДОЛЗАРБ МАСАЛАГА БАҒИШЛАНДИ

«Ўзбеккино» давлат-акционерлик компаниясида кино-видеофаолиятда муаллифлик ҳуқуқи масалаларига бағишланган семинар бўлиб ўтди. Анжуманда кино-видео фаолият билан шуғулланувчи жисмоний ва юридик шахслар, студиялар, кино-видео прокат раҳбарлари, ҳуқуқ-тартибот идоралари вакиллари қатнашди.

Сўзга чиққанлар кўпгина ривожланган мамлакатларда аудио-видео-кино маҳсулотлари даромад манбаи бўлиб, халқаро ҳуқуқ нормалари билан қўриқланишини таъкидладилар. Бу асарларни рухсатсиз ёки шартномасиз келтириш, улардан нусха кўчириб сотиш, ижарага бериш ёки намойиш этиш «қароқчилик» дея қораланади.

Шу боис, республикамизда бундай фаолият билан шуғулланувчилар ҳам ана шу халқаро тартиб-қоидаларга қатъий риоя қилиши, ҳукуматимиз бу борада қабул қилган қарорларни изчил бажариши лозим. Шу мақсадда семинарда лицензиатлар (фойдаланувчилар) ўртасида тегишли ҳуқуқий тарғиботни йўлга қўйиш, кенг жамоатчиликни жалб этган ҳолда жойлардаги мувофиқлаштирувчи марказлар фаолиятини кучайтириш чора-тадбирлари белгиланди.

(ЎзА).

Тошкент шаҳар Ҳамза туманидаги **«Ирода»** фирмаси
ТУГАТИЛАДИ
Даъволар бир ой муддат ичида қабул қилинади.
Мурожаат учун телефонлар: 91-58-44, 90-68-64.

Радиотелефон

SP-R916 900MHz

Кенгайиши - 4 та трубкагача. Интерком. 12 разрядли ЖК дисплей. Фойдаланиладиган каналларнинг диапазони кенг. Рақамли пароль. Таъминот батареясининг ҳолати индикацияланади. Кириш белгилари қопқоқни очмай қабул қилинади. Хотираси 21 рақамигача. Товушлар танлаб қайта узатилади. Охирги номер такрорланади. Кенгайиш трубкалари автомат усулда номерланади. Таъминот батареяси қуввати тугаётганидан огоҳлантиради. Сигнал етиб бора оладиган зонадан ташқарига ўтилганлиги ҳақида огоҳлантиради. База блоки конструкцияли - деворга осилади, столга қўйилади.

Фирма дўконлари

ТОУ Ко. Лтд.	*Тошкент*	Амир Темур кўчаси, 110	(3712)	34-02-58
				35-09-86
Кафолат Файз	*Тошкент*	"Эскижўва" кўчаси, "Чорсу" бозори	(3712)	42-29-89
Кафолат Файз	*Тошкент*	Қодирий кўчаси, 1, "Турон" меҳмон.	(3712)	41-46-38
Отахон	*Фарғона*	Ал-Фарғоний кўчаси, 20	(3732)	24-78-76
Наврўз	*Андижон*	"Мустақиллик" кўчаси, 14	(37422)	43-8-60

Technology that works for life
SAMSUNG ELECTRONICS

Шартнома асосида етказиб бериш масаласи бўйича мурожаат этинг:
"Самсунг Электроникс Ко." Алмати офис:
Алмати, Орбита-3, 52"А"-уй.
Тел.: (3272) 20-55-36, 20-39-47, 20-63-05.
Факс: 20-12-38.

SAMSUNG

ХАЛҚ СЎЗИ • НАРОДНОЕ СЛОВО

Бош муҳаррир
Аббосхон УСМОНОВ

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

БЎЛИМЛАР:
Парламент 33-57-34;
Хатлар 33-07-48;
Ҳуқуқ ва қонунчилик 36-37-85;
Иқтисодиёт 36-36-65, 36-07-94;
Маънавият 36-35-60;
Тунги муҳарририят 33-10-28;
Эълонлар 36-09-25.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 0001
Буюртма Г — 0449, 34.845 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган.
Қоғоз бичими А—2
Газета IBM компьютерида терилди ва оператор Рустам АЗИМОВ томонидан саҳифаланди.

МАНЗИЛИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Навбатчи муҳаррир — Н. Жалил.
Навбатчи — Ғ. Эшмуродов.
Мусаҳҳиҳ — Ф. Усмонов.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41.
Босишга топшириш вақти—21.00 Босишга топширилди — 20.00 1 2 3 4 5 6